

ŽVAIGŽDĖ

Sanvaitinis Katalikiszkas Laikrasztis.

Nr. 52 SHENANDOAH, PA. & GREATER NEW YORK, N. Y. 30 d. Gruodžio (December) 1904 M. Metai IV
 ntered as second-class matter Dec. 15, 1903, at the P. O. at Shenandoah, Pa., under the Act of Congress of March 3, 1879.

W. H. MORTIMER

Parduodu kišeninius dziezgorėlius, aukšnius ir sidabrinus, Elgin ir Waltham vidurtaisi, ir nū kiekvieną gvarantuojų; teipogi šteninius dze gorius taisan; parduodu žiedus aukšnius, mekur tokių negausite, kaip pas mane; teipogi sidabrinų šaukštų ir videlių ir teip visokių daiktų aukšnių ir sidabrinų.

Pottsville, Pa.

Jus galite su pasitikejimu pirkti šitame sztore.

Kiekvienas daiktas aiškiai su preke apženklintas. Pardavėjas pasako jums tikrąją prekę išsų, o jus ir patįs galite prekę matyti ant tikietuko.

Jeigu kokis drapanas, kailis, arba dresė neša ženklejį su \$10.00, \$15.00, arba \$20.00, tai pasitiekė, kad nė vienas negali pirkti tą daiktą už pigesnę prekę.

Tuli štorai papratė reikalauti daugiaus kaip daiktas kad vertas, tikėdami kad jus silysis menkiau. Su tokiu štoru negalima išsitikti ir mėg niekad dar negirdėjom, kad žmonės su pasitikejimu pirktų tokiame štore.

Geriausiu išrodymu to, kad teisingai parduodam ir nereikalaujam perdaug, yra tai, kad mėg **be užtrukimo ir meilingai sugrazinam pinigūs**, jei tik to pareikalaujant, iš bile kokios priezasties grandjdamišei koki daiktą pirkę.

Paklauskyt apie kailius: Žmonės sako, mėg prilaikom geriausiu kailius, taigi ir didžiausj sklodą jų visame Schuylkill County — žmonės turi žinoti. Tėbūna kaip būna, o mums smagu žiūrėti, kaip žmonės ateina pas mus pirkti, popirm buvę pasižiūrėti kitose štore; jus galite ant pasitiktie ir ateidami tiesiog pas mus išvengsit daug nesmagumų ir pasidėysit pinigų. Mėg prilaikom Isabella ir Pable Fox Neck kailių didžiausiam pasirinkime ir ant visokių prekių, pradedant nuo \$5.98 ir už \$8.00, \$10.00, \$12.00, \$14.98, \$18.00, \$20.00, \$22.00, \$25.00 ir \$28.00.

Puikių briunų Marten kailių, trumpų, vidutinių ir ilgų, ant visokių prekių, nuo \$3.50 iki \$25.00.

Dailių pilkų coverės kailių naujose madose, tulos labai gražiai išrodančios, su Erminu apstatytos ir dailiausiai pasiuotos, po \$13.98, \$14.98 ir \$20.00.

Pigesnių kailių šimtais, prasidedant nuo 75c. Kailių vaikams, šviežių ir pagal madą, po 1.50 iki 10.00. Mėg perdam po labai daug antsyk didelės kailių kupčys-tėse ir todėl galim parduoti pigiau kaip kiti menkesni štorai. Atsiminkit mūsų vardo:

J. MIEHLE & SON

5 and 7 N. Centre St. Pottsville, Pa.

Jeigu geri alaus, tai pabandyk Columbia alaus. Pastiprinantis gėralas yra tokspat reikalingas, kaip pastiprinantis valgis.

COLUMBIA ALUS

sutramins troszkulį ir atgaivys tave

Pardavinėjamas puse pantės hak-suose.

Ofisas: 110 So. Main St., Shenandoah, Pa.

Lietuviszka Aptieka C. POVINSKAS

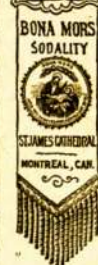
21 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

Mėg turim liekarstų nuo visokių ligų. Asz buvan aptiekoriom Lietuvoj, tai asz išdirbu kuogeriausius gyduoles nuo visokių ligų.

Jeigu sergate nuo reumatizmo, szalezio, galvos skaudėjimu, strėny etc., praszau ateiti pas mane, o gausit geriausiu gyduolių. Turim parduot **DELIU**.

Daugiau kaip 30 metų ismėgintasi Dr. RICHTERO wisam svielut zinomas **"ANKER" (Inkarinis) PAIN EXPELLER.** yra geriausia gyduole nuo Rbeumatizmo, Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudėjimo ir tt. (r wisoku Rbeumatizsku skaudėjimu. at 26c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas J. Ad. Richter & Co., 215 Pearl Street, New York.

Aggarsinimas.

Visokių mofmozių, draugystėms kukardų, visokių pečiųų su vardu ir pravarde galite gauti geriausai ir pigiausai nupirkti pas

R. H. MORGAN
 23 N. Main St., SHENANDOAH, PA.

Szenadorio geriausias fotografistas

RICHARD DABB,
 29 W. Centre St., Shenandoah, Pa.

TEMYKIT! Iki Nauju Metu duosiu nūdyku poikia spilka su tavo prietais arba tavo prietelio fotografija, kiekvienam, kurs ordorus puse tuzino fotografijų už 2 dol. arba pirkis crayonų arba rėmuku abrozams už 2 dol.

A. HOLDERMAN'O
 112 N. Main St., Shenandoah, Pa. už Keithan'o keptuves, geriausiu vieta Shenandoryje pirkti LAIKRODELIOUS, laikrodžius, szliubinius žiedus ir visokius brangumynus, teipogienus pataisyti. Kiek vienas daiktas yra gvarantuojamas.

Tikrai gryna

Altoriaus Vyna

gausit pas Barnston Tea Co.,

6 Barclay St., New York.

Importuoja jie rusiszka arbata, vą ir visoki vynu.

The Shenandoah Trust Company

Kapitolas \$125,000 Pervirszia \$21,000

Vienatine lietuviszka banka, kurios akcijonierij daugumas lietuviai. — Moka 3 procenta nuo padetu pinigų.

Adaras kasdien nuo 9 ryte iki 3 po p., subatomis nus 9—12 ryte ir 6—10 vakare. Galims susikalbeti lietuvizkai.

Namie musztu Gyvuli.

Mėsa yra geriausia. Tokių mesų parduodu asz savo buczernėje. Visada kuo szviežiausia ir geriausia. Kurie pas mane dar nebuvote, pamėginkite, o žinau, kad liksite mano kostumieriais.

RAULAS CZERNECKAS
 38 Centre St., Shenandoah, Pa.

Gal nori įsitaisyti gerus

Fikezerius Barui ar Sztorui ?

Raszky pas: **ANTON LOEPER** Ashland, Pa.

Per telefona (Schuylkill'o) bank: Nr. 302 arba 303 Ashland.

Patyrimas Dvidešimt Penkiu Metų.

ANT PATARNAVIMO VISIEMS LIETUVIAMS AMERIKOJE.

Ar yra Lietuvis, kuris nebutų girdėjęs apie stebuklingąjį New Yorko Specialistą *Profesorių Drą E. C. COLLINS'Ą*. Visi laikraščiai per dešimtį metų yra rašę apie jo nepalyginamą sugiebumą gydyti ligas, kurios buvo laikomos už neišgydomas kitų Daktarų.

Laiškai padėkavonės ateina kasdien nuo ligonių, kurie buvo nasruose myrio, be vilties kuomet pasveikti, o kurie dabar vėl yra sveiki visiškai.

Kovojimas su liga, tuo didžiuoju naikintoju laimės žmogaus ant žemės, buvo jo darbu diena ir naktim per dvidešimt metų. Jis dar vis nepameta šito gero darbo šiandien.

Visi sergantieji žmonės sugaišinę laiką ir praleidę pinigų veltai bandydami pasveikti, turėtų tuojau kreiptis prie šito specialisto, kuris yra gydęs tokias pat ligas šimtais ir neturi reikalo daryti išmėginimus.

Perskaitykite kelis iš sekančių pripažinimų. Tegul pasako kiti, ką Prof. Collins yra jiems padaręs — jis gali tą patį padaryti ir tau.

St. Krajewski išgydytas nuo reumatizmo rankose, kojose ir strėnose. Brocton, Mass.

HRANGUS DAKTARĖ:—

Sirgau nuo seniaus venerizika liga, kuri kas-kart giliau leido mano organizman savo šaknis, taip kad bežmės nepersiklyriaus svietis, nes jau epioviau kraujuje ir jaučiamu visiška be pajegos, medžiurint i tai, kad šian pas visokius specialistus ir daktarus. Tokia būdu grieddamasi paskutinos, kaip skystantis britovs — parašiau pas Tamistą, Profesorui, ir Tamista atsižadamas su mano gydymo priemonėm tai man vaistas, kuriois vartodamas nepilnai per tris savaites atgavau pilną sveikatą, taip kad apsvėrdžiau ir dabar esio laimingas.

Tokiu prikim Tamista, nuo manęs padėję, kurią stengiesiu parodyti rekomenduodamas Tamistos sugiebumą, sauziniškumą visiems mano pažįstamiems ir meliadam Dievo, idant Tamista užtikintų savo glosejo ir dėl gero žmonių.

WALTERYAN OSWÓLSKI,
602 Main St., Paterson, N. J.

Domicile Matukailienė išgydyta nuo nerviškumo ir sunkaus skaudėjimo krūtineje.

St. Raymond, Que., Spal. 20 d. 1901m.

HRANGUS PROFESORIAUS COLLINS:—

Turis didelį smagumą pranešė Tamistai, kad aš imo juos vaistų penkis savaites. Pradžiamas juos buvau anizinti ligoniai. Nors šian migoži, naiktinis kaitau, vėdarai buvo sugėję, rodėsi be veiks negalima sugromuoti mano vaistų. Mano viduriai buvo laimiai iš nuoti, širdis silpnai ir krępėvys ligonius. Dėsioms rankos negalėjau varžoti nei mieko, buvo sutruošė iš peties ir galis išėjimui pasakyti, kad tris šitos negalės išvyko nuo juos gydymo ir aš negalėjau surasti kokių jims padėkavoti tu juos darę.

Aš medžiurint pas manų danciškąjį Tėvą, idant Tamista ligai gyvenimui dėl padarymo daug gero slaugė svėrie kitoms, sergantiems taip kaip aš. Gali Tamista anuolėti šią sąską kaip tau patinka, jei manai, kad jis prisišis prie gubėjimo kitoms varžoms pasveikti. Aš žinau, kad jogu Tamista nebūtuau man pagėbėjęs, tai būdau atsidarys kape, nes pertoli buvau nuojęs.

Aš gydžiau pas savo namų daktarą ir praleidau daugybę pinigų, karais pagėbė buki ir vėl atkariu ligą. Aš teipgi turėjau nuo maitina vėduosiu būdu ir jis mano spiedo, tukantai sykiu ašm Tamistai. Aš nežinau ant drylikos svėrų nuo pradėjimo imti juos vaistus ir imo mano linkimas tarpasakoti kodan apu juos gydymo būdą ir apie tai, ką jis padarė dėl manęs.

Su širdingumu OLIVER CLONTIER.

GARBU PROFESORIAUS:—

Sirgau nuo keletos metų nidegima gumbo, balionisimo, nuo ko visiškai sublogėjau ir nusipoliau ant svokotės, per ką turėjau kreiptis prie daugelio gydytojų, bet vietoje gauti pagėbėjimą, jaučiamu vis biogiau ir daįjau iki tokio laiponio, kad gyvastis mano kajoje kaip ant plauko. Iškalėjusi apie garą Prof. Collins'ą, nors su dideliu nerovu, parašiau pas jį apsvėrdžiamu savo ligi klausidama rodos. Nors nepašiau vaistų, visokio jis juos prisišmė. Pradžiam ir pradėjau vėroti ir laipsonikai mano sveikata sugo ir dabar jaučiamu visiška svėiko, kaip niekad kitados. Meldžiu tad pr imti nuo manęs šimteriopą padėkavonę.

Idant Tamista suteiktų Tamistai knuogijamą gyvenimą, siųskit Jam maldas.

HELESA DOBRORSIELSKA,
McKee port. Pa.

Jeigu kenti kurį iš sekančių nesmagumų, tai esi sergantiu ir reikalauji sugiebumo Daktaro pagalbos kol nueisi aršyn: Nerviška ligą; Drebejimą širdies; Chroniška katarą plaučių; Inkstų ligą; Kepenų ligą; Reumatizmą; Skrofulą; Galvoskaudį; Gelimą strėnų ir pečių; Katarą pilvo; Dyspepsiją; Džiova; Kraujatekiaus; Gumbo ligas; Baltiasias.

Ir abelnai vyriškas ir moteriškas privatiškas slapas ligas ir teipgi ligas vaikų. Dras Collins gydo tik tokias ligas, kurias gali užtikrinti, jog tikrai išgydis. Arti ar toli gyvenate, rašykite pas Drą Collinsą, aprašykite savo ligą aiškiai, o apturėsite vaistus, kurie jus ištikro išgydis.

Dabar yra laikas, kol žiema su savo šalčiais neatėjus, nusikratyti ant visados nuo savo ligų.

Professor Dr. E. C. Collins,
40 West 34th Street, New York, N. Y.

Knygne Susivienijimo L. R. K. A. randasi šios knygos:

„Tėvynė“, 1896—1899m. \$1.50
 Budas Senovės Lietuvių, S. Dauk. .50
 Ta pati, apdaruose, Lietuvos Amerikoj, Jr. Jonas .75
 Kn. A. Burba, jo darbai ir gyvenimas 1.60
 Medega musų vaistinin- .25
 kyste, Basanav. 40
 Lietuviška Kristomatija 50
 Padėjimas Lietuvių Tautos, gr. Lelivos 40
 Rankvedys Senoviškos Istorijos, kun. A. Mil. 50
 Pajauta (vertimas iš lenkiško) 60
 Petras Zemaitis (vertimas Astramsko) 25
 Kristij. Duonelaičio raštai 40
 Medega Simono Daukanto biografijai 80
 Našlys, Eduardo Jungo 15
 Kražių skerdynė 10
 Europos Istorija, parašė Freeman 15
 Gipsinis Irtis, perspaudivimas iš „Tėv.“ 15
 Zentas dėl parodos, komedija Bilinsko 15
 Mainierys ir lėbėrys 20
 Diedai ir gražina, Mick. 30
 Kuomi žmonės gyvena 15
 Prilipo Ožys..., drama 15
 Jonas iš kempės ir šilko 15
 Pavasario balsai, Malronis 15
 Konradas Valerodas 10
 Dogmatas apie pragarą, kun. Kaulakis .15
 Lietuviškai-trakiškos studijos .60
 Lietuviškas albumas, II l. 1.00

PUKIU... CZEVERYKU!

dėl vyrų, moterių ir vaikų. Kiekvienas poras gvarantuotas. Prekės pigesnės kaip kur kitur.

Darbinų czebatų ir „rubinių“ geriausių. Jei vieną kartą pas mus pirksit, tai visada ateisit pas mus. Męs prilaikom nieko kitko, kaip tik czebatų ir czeverykų, o tai kuogeriausių.

Neužmirskit vietą:
PhilaShoeStore
 210 N. Centre St., Pottsville, Pa.

Organas Susivienijimo Lietuviu Rymo Kataliku Amerikoje.

Patemijimai.

Petraplės „Lietuviškas Laikraštys“, dabar „Lietuvių Laikraštis“, kaip matyti iš lietuviškų apgarsinimų lenkiškame „Krajuje“, pasiryžo laikytis Kriausaičio rašybos, vietoje neseniai nežinia keno prasimanotos igrek-jotinės rašybos — taip pavadintos dėl gausybės joje igrekų ir jotų („y“ ir „j“). Nežinome, kokią priims „Vilniaus Zinios“, bet smagu mums būtų matyti jās sekant pėdomis Petrapiļės savaitiniko. Tame atvilygyje, rodosi, mės, amerikiečiai, turėtume nemažą balsą, nes išleidome pastarame laike daug, labai daug knygelių (Suskaičyk tiktai Liet. Kat. Spaudos Bendrijos, „Lietuvos“, ir kitus išleidimus.) — o visose stengėmės prisilaikyti Kriausaičio taisyklių. Pagaliaus tą patį darė Prūsų spaustuvės, — ir rašyba per kelėtą metų teip įėjo į kraują lietuviškos skaitancios visuomenės, kad ilgą laiką imtų mums priprasti prie kitos.

Neseniai (Gruodžio 3 d.) visas angliško laikraščio CHARITIES išėjęs numeris yra pašvęstas aprašymui slavų, lietuvių ir magyaru immigrantuų į Ameriką. Lietuvių apraše kun. A. Kaupas. Straipsnelis trumpas, toli neįsimeiantis visos medžiagos. Autoriaus, matyt, stengtasi būti objektyvišku, bepusišku, stengtasi paduoti dalykus tokioje šviesoje, kokioje jie būtų galėję pasirodyti pašaliniam, neinteresuotam observatoriui. Apekriti išvedimai išėjo toli ne ant naudos mūsų tautiečių Amerikoje, bet, po teisybei, su kuo teip labai ir galime pasigirti? Su apšvietimu — ne, su blaivybe — ne, su meile romybės — ne, su pramoninkyste — ne, su privalumais, kurie išdirba pas svetimtaučius meilę ir pagodone mūsų brolių, — ne, su moksliskais, artistiskais ir socialiskais nuopelnais — ne... Su kuo-gi tad?

Autoriui buvo duota mažai laiko parašyti straipsnį, nėra tad ko stebėtis, juog jame daug apleidimų ir mažai platesnių paaiškinimų apie aprašomos psireiškimus Amerikos lietuvių gyvenime. Iš klaidų galima nurodyti ant pasakymo, bāk didesnė dalis lietuvių moka rašyti, o beveik visi skaityti. Tas gali būti tiesa kai-kuriose Lietuvos šalyse, bet oficiališka statistika Suvienyti Valstijų parodo, juog lietuviški imigrantai užima vieną iš paskutiniųjų vietų, teip sakant, pagaidautinume Amerikos seniems valstiečiams: iš 14.420 lietuvių, atvažiavusių į Washingtono tėviškę 1903 m., 41 proc. nemokėjo nė rašyti nė skaityti (vyrai vyrė

keturiolikos metų), lietuviai buvo varginiausii (atsivežė tiktai po \$9.05, — mažiausiai už kitus imigrantus), skaitlium profesionališkų žmonių buvo lygus su slavokais, t. y. stovėjo augščiau tiktai už pietinius slavus (bulgarus, serbus ir černogorus), amatuose paėmė ketvirtą vietą nuo galo, ir tik pietiniai slavai, rusinai, kroatai ir rumėnai pervirsijo juos skaitlium prastų, neišlavintų darbininkų (lietuvių buvo 89 proc., rusinų 96 proc.).

Cia gal ne pro šalį bus nurodyti, juog čekai stovi augščiauiau už visus ateivius iš Vidurinės Europos.

Paaszkinimas.

Num. 48 Zvaigždės rašiau, kad „P. Mikolainis laikė Dr. Zelvienc per pusę adynos Redingtono hotelyje, kad ir ji pasilikty ant tarybų, gal po jos apieka „P. M. būt buvę atvožniau.“ Lai visuo menė supranta, kad tas viršminėtas laikymas Dr. Z. buvo neslaptingas, tik drauge prie viso Komiteto. Daktarką užlaikyt norėjo ir pp. Valentinavičia su Paseeku, tik su išlyga, kad ji neturėtų balso. Situ dviejų paskutinių pony neminėjau, nebūčiau minėjęs nė pirmojo, jei būt nepasirodė V. L. nutarimai, stumianti Dr. Z. prie Mikolainio į komisiją, kurios tikėjaisi ji pati geiste geidžia su paniekinimu pastarųjų vyrų.

Kun. J. V. Kudyra.

Isz Londono.

20 d. Lapkričio lietuviška parapija laikė susirinkimą. Žmonių susiėjo nedaug; susirinkusieji nieko naujo ir nauديو nenutarė, tik be tvarkos vienas ant kito užpuldinėjo. Nenorėdamos visokiais niekniekais alsinti skaitytojus, parašysiu geriaus apie antrą susirinkimą, laikytą 27 d. Lapkričio. Buvo ten apkalbama apie lenkus. Mat lenkai daro mitingus, apsvarstydami visaip, kokiu būdu geriaus galėtų prie lietuvių prisikverbti. Sako, prašę arcivyškupo, kad lenkai ir lietuviai padarytų vieną parapiją. Tuli lietuviai purtosi ir sako, jiems nereikia lenkų. Sutarė arcivyškupui nusiųsti laišką, pranešdami, kad lietuvių protestuoja prieš lenkus už jų toki reikalavimą. Godotinas mūsų klebonas perserėjo lietuvius, kad laikytųsi vienybės ir nesėbrautų su lenkais. Ant galo tapo išrinktas urėdas ant rengiamo baliaus ir tuomi pasibaigė susirinkimas.

Raulas Brusgulis.

Korespondencios.

GRAND RAPIDS, MICH.

Lietuviška kolonija čionai verda. Pereitą nedėlią turėjom pirmas mišias, kurias atlaikė J. M. vyskupas Richter. Žmonelės, kurie negirdėjo čion pamoklo nuo seniai (ne kurie niekad dar, o kiti nuo kokių 20 metų) gailiai apsiašaravo, girdėdami lietuvišką pamokslą. In dvi nevisai nedėlias žmonės sunetė pervirš 1000 dol., beto įtaisė savo kaštais visus įtaisus į bažnyčią ir daiktus į kleboniją. Laikraščiai, angliški ir lenkiški, pilni yra pranešimų apie lietuvius ir jų naują parapiją, vien lietuviški nežinia dėlko tyli. (Dėlto, kad nėra kam rašyti. Red.)

V. M.

WILKES BARRE, PA.

19 d. Gruodžio pas tulą gaspading ant 57 Josephs Lane kokis judošius patykojės išryto apie devintą adyną įsibraustė į užrakytus namus ir susirinko, kas jam patiko. Vieno vyro išnešė bakšą su \$8.38, bankinę knygą ir rubų kartą, o kito lenciugėlių kokių šešių dol. vertės ir 75c. pinigais; paties burding-boso išnešė 90 dol. lenkinį peilį ir britvą, o da ir mašuką su tabaku. Pavojingas daiktas tai, palikti namus be jokios gyvos dūšios.

J. A.

Susirinkimas.

14-tos kuopos S. L. R. K. A. Minersville, Pa., bus laikamos ant p. V. Marazo salės, nedėlioe 22 d. Sausio 1905 m. Meldžiam visų sąnarių ant to susirinkimo būtinaitei, nes po Naujam Metui, ant pirmo kvartalo, bus svarbesni reikalai. Apart užsimokėjimo prigulinių mokesčių į Susiv., kožnas sąnaris turi pranešti savo tikrą adresą. Teipgi būtų labai pagirtina, jei kožnas sąnaris atsivestų po naują kandidatą įsirašyti į Susiv., nes dabar yra gera proga norintiems prisirašyti ne senesniems kaip 50 m., bile tik sveikas ant kūno ir gero pasielgimo. Nuosirdžiai užprašo

Komitetas.

Literaturos Balfius, Union City, Conn.

Vietinis Lietuvių Ukėjų Politikos Klibuas parengė didelį balių ant paskutinės subatos prieš Naujus Metus. Prasišė 7 val. vakare, grajjs muzikantai pirmos klisos. Pelnas paskirtas ant lietuviškos literaturos: visų laikračių Amerikos ir Europos. Inžanga vyrams 10c., merginoms dovana. Nuosirdžiai užprašo vietinius ir aplinkinius atsilankyti.

Komitetas.

Apeigos Rymo Kataliku Baznyčios.

(Iš Gerucio raštu.)

(Tąsa.)

Credo. Lietuviškai Tikiu į Dievą. Tas Tikiu yra gerisnis, kaip kurį žmogus kalba poteriuose. Jį sustatė Bažnyčios Snieiga metuose 325 Nicejos pylėje iš priežasčių kreviatikių tuomet atsiradusių. Jis skamba šiteip: „Tikiu į vieną Dievą Tėvą visagalį, Sutvertoją Dangaus ir žemės, visų daiktų matomų ir nematomų. Ir į vieną Viešpatį Jėzų Kristų Sunų Dievo vienatinį, gimusį iš Tėvo nuo pradžių visų amžių: tėvą iš Dievo, šviesybę iš šviesybės, tikrą Dievą iš tikro Dievo. Gimusį o nesutvertą, lygų Tėvui, per kurį viskas stojos. Kurs dėl mūsų žmonių ir dėl mūsų išganymo nužengė iš dangaus ir įsikūnijo Šventčiausioje Marijoje Panoje iš Dvasės šv. Ir stojos žmogui; nukryžiuotas teipogi už mus, kentėjo ir palaidotas buvo dienoje Ponceiaus Piloto. Pagal Rašto šv. kėlė iš numirusių trečioje dienoje ir užžengė dangun, sėdė po dešinei Tėvo, kurio karalystės nebus galo. (Tikiu) Ir į Dvasią šv. viešpataujančią ir gaivinančią, kuri iš Tėvo ir Sūnaus išeina, kurią kartu su Tėvu ir Sūnumi išpažįstame ir podraugiai garbiname, kuri kalbėjo per pranašus. (Tikiu) Ir į Vieną, Šventą, Katalikišką Apaštališką Bažnyčią. Išpažįstu vieną Krikštą, griečiatleidimą ir laukiu iš numirusių prisikėlimo ir gyvenimo ateinaučio amžiaus. Amen.”

III. Antra dalis Mišių šv.

A pieravonė. Senovės gadyneje žmonės, atėdami bažnyčion, atnešdavo duoną ir vyną reikalingus prie Mišių. Kunigas paimdavo dalį dėl pašventinimo, o likusį išdalydavo bažnyčios tarnams ir ubagams. Dar dalį pašventindavo ir siųždavo kaip dvasišką dovaną tiems, kurie namie liko. Ta ceremonija vadinasi „A pieravonė”.

Duona. Katalikai vartoja prie Mišių prėską o saulėtekio bažnyčia — raugintą duoną. Vieni kitų nepėikia ir vieni kitiems neklina. Nors yra sena paskalba, Išganytoją Ketvergo vakare ragavus neraugintą duoną ir įstačius švenč. Sakramentą teip-pat su nerauginta duona. Zinome, juog žydai prieš savo Velykas netik nevalgo jokio rūkšto daikto, bet ir namuose nelaiko jokios rūkšties. Kur gi Viešpats Jėzus būtų gavęs raugintos duonos? Vėl pasakyta yra, juog mūsų Išganytojas užlaikydavo visad Maizio Instatymą. Tad gi ir čia turbūt užlaikė ir Ketvergo vakare, raugintos duonos nei pats valgė, nei Apaštalamis nedavė. Sv. Povilas sako: „Iščystinkite seną rūkštį, idant būtumite nauja tašla, kaipo prėski esate, nes Velykos mūsų paaukautas yra Kristus. O teip valgykime ne su sena rūkštimi, ne su rūkštimi piktybės ir nedorybės, bet su prėskiene tiesos ir teisybės.” I Cor. V. 7-8.

Ostija yra plonas, apskritas Dievo pyragas, kurį žmonės vadiną Komunija. Kunigas, padėjęs tą Komuniją ant patenos, iškelia abiem rankom augštin ir, pakėlęs akis dangun, teip aukauja: „Šventas Tėve, Visagalis amžinasis Dieve, priimk tą gryną auką, kurią aš nevertas tarnas tavo aukauju Tau, Dievui mano, gyvam ir tikram, už nesuskaitytus griečkus, papiktinimus ir pasileidimus mano ir už visus aplink čia stovinčius; lygiai už visus viernuosius krikščionis, gyvus ir mirusius, idant ir man ir jiems naudinga (ta auka) būtų dėl išganymo ant gyvenimo amžino. Amen.” Kunigas pakelia akis į dangų: 1. Seka paveikslą Kristaus, kurs, įstatydamas Švenč. Sakramentą Ketvergo vakare, teip-pat darė. 2. Dėl parodymo, juog aukaudami Dievui turime pakelti širdį ir mislį į dangų. Kame yra širdis ir mislis žmogaus, ten yra ir darbai jo, sako, Raš-

tas šv. Cia tarnas skambina su varpeliu, tejučia vi-sa bažnyčia, kaip daros Švenč. Apiera Dievui ir teklija teip širdis savo augštyn, kaip kunigas kelia Ostiją.

Vynas su vandeniu. Kunigas pila truputį vandens kielikan, maišo su vynu ir sako: „Dieve, kurs žmogaus esybę teip gražią stebuklingai sutvėrė, o dar stebuklingiau pataisei, padaryk mus dalininkais per paslapstį to vandens ir vyno, Dievystės Tavo, kurs teikėis stotis dalininku mūsų žmoniškos gamtos, Jezus Kristus Sūnus Tavo, Viešpats mūsų, kurs su tavimi gyvena ir karaliauja vienybėje Dvasės šv., Dievas per visus amžių amžius. Amen.” Vandenį maišo su vynu: 1. dėlto, juog pats Jezus Kristus Ketvergo vakare teip darė. 2. Dėl išreiškimo dviejų prigimimų juog: dieviško ir žmoniško 3. Dėl parodymo, juog krikščionis teip susivieniia su Kristumi, kaip tas vanduo su vynu. 4. Dėl atminties, juog ant kryžiaus, kad karėvis perdūrė Išganytojo šoną, tuojau ištryško vanduo su krauju.

A pieravonė kieliko. Kunigas, paaukavęs pirmą Ostiją, dabar aukauja vyną, į kieliką įpilta, kalbėdamas: „Aukaujame Tau, Viešpatie, kieliką Išganyto, prašydami mielaširdystės Tavo, idant nueitų prieš veidą Dievišką Tavo Majestoto už mūsų ir viso svieto išganyką, kaipo kvipniausias kvepalas. Amen.”

Rankų mazgojimas. Kunigas, pasimel-dęs prie Dvasės šv., mazgoja rankas prie kerčios alto-riiaus. Kitkart kunigai patįs priimdavo aukas nuo žmonių, netik duoną, bet alyvą, miltus ir kitką. Zinoma, rankos pasilikdavo ne suvis švistos ir reikėdavo jas mazgoti. Sią gadyne tą apeiga ženklina, juog prie Mišių išpuola turėti gryną sąžinę ir gryną širdį. Juog teip yra, ludija psalmė 25, kurią kunigas, plaudamas rankas, kalba: „Viešpatie, numazgosiu tarp nekaltų rankas mano ir atsistosis prieš altorių Tavo. Idant klausyčiau garbės balso ir skelbčiau visus stebuklus Tavo. Viešpatie, pamylėjau skastybę namų Tavo ir buveinę garbės Tavo; Dieve, nesuaikiink kartu su bedieviais dūšios mano, o su vyrais kraugeriais gyvenimą mano. Kurių rankose nedorybės esti; jų dešinė pilna yra pakysių. Aš gi su nekaltyste mano atėjau; atpirk mane ir susimilk ant manęs. Koja mano stovi tiesiau ir garbiusiu Tave, Viešpatie, Bažnyčiose.”

Orate Fratres. Lietuviškai: Melskitės, broliai, idant Dievas Tėvas Visagalis pamėgtų mano ir jūsų auką. Tarnas vandenį žmonių atsako: „Tepriima Viešpats auką iš rankų Tavo ant garbės ir slovės Vardo Tavo, teipogi ant naudos mūsų ir visos savo šventos Bažnyčios.” Teip tada vieni kitus ragina: kunigas — žmonės, idant melstus, o žmonės vėl prašo, idant Dievas priimtų tą švenč. Auką ant garbės ir slovės savo.

Prefacija. Lietuviškai: Prakalba. Kunigas, pasimel-dęs tyliai, gieda „Per omnia saecula saeculorum” — Ant amžių amžinųjų. Tarnas atsako: Amen. Kunigas: Dominus Vobiscum — Viešpats (buk) su jums. Tarnas: (Buk) Ir su dvasia tavo. Kunigas: Sursum corda — Pakelkime širdis. Tarnas: Habemus ad dominum — turime (jau) pakeltas. Kunigas: Gratias agamus Domino Deo nostro — dėkavokime Ponui Dievui mūsų. Tarnas: Dignum et iustum est — vertas ir teisingas yra daiktas (dėkavoti). Toliau kunigas gieda garbingą giesmę, minėdamas galybę Dievo, Jo mielaširdystę ir geradėjystes, suteiktas žmonėms. Garbina aniolus, arkaniolus, šventuosius ir dangiškas dvasias, su kuriais visas svietas trokšta duoti garbę Dievui. Baigia prefaciją žodžiais anioliškais: „Šventas, šventas, šventas Viešpats Dievas galybių. Pilnas yra dangus ir žemė garbės Tavo. Hosanna ant augštybių. Falaimitas, kuriai čia vandenį Viešpatie. Ecce ita

ant augštybių." Cia tarnas skambina antrą sykį su varpeliu, idant visi karštai garbintų Dievą.

IV. Trečia dalis Mišių šv.

Mišių vidury s. Iš greikiškos kalbos vadinasi „Kanon“ — lietuviškai „Vienoda kvarma“. Kaip iš kvarmos išsina visadiskas vienodai. teip kanone Mišių niekad nei joks žodis neatsimaino. Ar šiočia šventė, ar tokia, vidury s Mišių yra vis tas pats.

Mald a p i r m a. „Maloniausias Tėve, Tave tada nužemintai prašome ir maldaujame per Jėzų Kristų Sūnų Tavo, Viešpatį mūsų, idant teiktumeis priimti ir laiminti tą atmintį, tąs dovanas, tą šventą nekaltą auką, kurią aukaujame Tau visųpirmiaus tai už Bažnyčią Tavo šventą, kurią teikeis pakajam apdovanoti, sergėti, vienyti ir rėdyti ant visos pasaulės kartu su tarnu Tavo Popiežium N. vyskupu mūsų N ir su visais viernaisiais katalikiškos ir apaštališkos vieros garbintojais.“ Kaip matai, skaitytojai, malda ta yra graudinga ir visi čia paminėti: Popiežius, vyskupas ir žmonės.

A t m i n i m a s u ž g y v u s. Cia kunigas, rankas sudėjęs, meldžias patyliai už visus, ypatingai už tuos, kurie tą dieną Mišių prašė; arba, kaip sakó, kas užpirko. Meldžias šiteip: „Viešpatie, atmint, jei Tu mėgsti, ant tarnų ir tarnaičių Tavo. Atmint

1. Ant manęs, mano gimdytojų, giminaičių, brolių, seserų ir visų mano prietelių.

2. Ant bendrijos kardinolų, visų pralotų, kunigų ir tarnų Bažnyčios šv.

3. Ant visų mano prieglobai atiduotų it dvasiškių sūnų, ir ant visų pundatorių, patronų, dvasiškių ir svietiškių geradėjų.

4. Ant visų krikščioniškių kunigaikščių, žemiškių karalysčių ir kunigaikštysčių.

5. Ant visų griešniukų ir neprietelių mano, teipogi ant eretikų ir netikėlių.

6. Ir ant visų, už kuriuos Tu žinai ir nori, idant aš melščiaus ir už kuriuos melstis prižadėjau.

Kunigas, padaręs atminimą už gyvus, teip toliau meldžias: „(Viešpatie, atmint) Ir ant visų čia stovintų, kurių pažįsti tikėjimą ir žinai maldumą. (Atmint ant tų), už kuriuos Tau aukaujame, arba kurie Tau aukauja tą auką garbės, už save ir už visus saviškius, už atpirkimą dūšių savo, už viltį išganyimo ir nedasilytėjimą savo ir Tau atiduoda apžadus savo Dievui amžinam, gyvam ir tikram.

Vienybėje būdami ir atmintį garbindami visųpirmia visad garbingos Panos Marijos, Gimdytojos Dievo ir Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus; teipogi palaimintų apaštalų ir kankintinių Tavo, Petro ir Povilo, Andriejaus, Jokubo, Jono, Tamošiaus, Jokubo, Pilipo, Baltramiejaus, Mateušo, Simono ir Tadeo, Lino, Kletto, Klemeno, Xysto, Kornelijaus, Ciprijono, Lauryno, Krizogono, Jono ir Povilo, Kozmo ir Domijano ir visų Šventųjų Tavo, per kurių nuopelną ir maldas duodi mums visur savo prieglobą.“

A n t r a m a l d a. Cia kunigas, ištiesęs rankas ant ostijos ir kieliško, prašo Dievo, idant tą auką priimtų, idant griekus atleistų ir dangų duotų. Sako: „Tą tatai apieravonę vergystės mūsų ir visų žmonių Tavo, prašome, Viešpatie, maloniai priimk: duok mums pakajų, nuo amžinos prapulties ištrauk ir tarp išrinktųjų Tavo paskaityk. Per Kristų Viešpatį mūsų. Amen.“ Sename Zokone, kad levitai vezdavo ant apieros jautį, aviną, ožį, uždėdavo ant jų rankas dėl parodymo, juog Dievui juos aukauja. Bažnyčia šv. pasisavinota tą apeigą, ir todėl kunigas, ištiesęs rankas ant duonos ir vyno, rodo, juog juos aukauja Dievui.

T r e č i a m a l d a yr šiočia: „Dieve, prašome, tei-

kis padaryti tą apierą iš visur palaiminta, priimta, užtvirtinta ir malonia, idant mums stotųs Kūnu ir Krauju numylėto Sūnaus Tavo, Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus.“

K o n s e k r a c i j a. Lietuviai neturi to žodžio saviškai, nes jie, pagonijoje būdami, Mišių nelaike. Konsekracija yra ta minutė, kada kunigas, ištaręs stebuklingus žodžius, akies mirksnyje permaino ostiją į Švenčiausiąją Kūną Jėzaus Kristaus. o vyna į Švenčiausiąją Jo Kraują, teip juog bepalicka tik paveikslas ir kvapas. Tą stebuklą padaro žodžiai Išganytojo, vardan Kurio kunigas čia kalba. „Kiek kartų tą darysite, — pasakė Vešpats apaštalam Ketvergo vakare — ant mano atminties darykite.“ Cia davė valdžią laikyti Mišias ir pašventinti Švenč. Sakramentą.

P a k ė l i m a s. Kunigas pats, pirma priklaupęs, pakelia ostiją, paskui kielišką, idant visi atiduotų garbę Jėzui Kristui, stebuklingai nužengusiam ant altoriaus. Tarnas skambina su varpelu tretį sykį dėl suraginimo žmonių, tepasklonioja žemai savo Ponui Dievui. Per pakėlimą mislyk, Viešpatį buvus pakeltą ant Kryžiaus už svieto griekus, ir sakyk Jam begalinį ačių už tą didžią auką atpirkimo.

P o p a k ė l i m u i. Malda pirma: „Viešpatie, męs vergai Tavo ir šventa minia Tavo, minėdami tągi Kristaus Sūnaus Tavo, Viešpaties mūsų šventą kančią, iš numirusių prisikėlimą ir garbingą Dangun užėngimą, aukaujame švenčiausiam Majestotui Tavo išdovanų ir iš to ką davei: auką gryną, auką šventą, auką nekaltą, duoną šventą gyvenimo amžino ir kielišką amžino išganymo.“ Toliau teip kunigas meldžias: „Teikis pažūrėti maloningu ir linksmu veidu ant tos aukos ir ją priimti, kaip teikeis priimti auką tarno Tavo teisingojo. Abėliaus ir auką patriarkos mūsų, Abraomo, ir tą, ką aukavo Tau augščiausias kunigas Tavo, Melkizedekas, auką šventą, auką nekaltą. Abėlas buvo Adomo sūnus. Jis turėjo daug avių ir visuribiausias iš jų aukavo Dievui. Abraomas gavo apreiškimą iš dangaus, tegul paukauja Dievui savo sūnų Izaoką. Išsivedęs laukan, surišo jį, padėjo ant lauzo ir, mislydamas pirma nukirsti, tik ką iškėlė kardą, aniolas ūmai nutvėrė ir nebedavė. Abraomai, sako, gana; Dievas priėmė auką Tavo. Melkizedekas, vienas tarp pagonų, tikėjo į Dievą ir aukavo Jam duoną ir vyna. Kunigas prašo, idant Viešpats priimtų apierą Mišių šv. teip, kaip teikė priimti aukas anų trijų teisingų vyrų; prašo, idant duotų krikščionėms Abėliaus nekaltybę, Abraomo tikėjimą ir dievobaimingumą augščiausio kunigo Melkizedeko. Idant, klausantįs Mišių, įgytų tąs dangiškas mylistas, kokias tie šventi vyrai įgijo. Paskui baigia pirmą maldą šiais žodžiais: „Visagalis Dieve, prašome Tavęs su žemyste, paliepk šventam aniolui Tavo, idant kiek kartų iš to altoriaus priimsime Švenč. Kūną ir Kraują Sūnaus Tavo, (teik-kartų) pripildyti būtumime visokių dangiškių palaiminimų ir mylistų. Per tągi Kristų Viešpatį. Amen.“

A t m i n i m a s u ž n u m i r u s i u s. Antra malda. Bažnyčia šv. neužmiršta ir numirusių. Rūpinas, idant ir anapus grabo gyvenantįs galėtų pasinaudoti iš Mišių šv. Antroje maldoje kunigas prašo Dievo, idant tuos, kurie kenčia čyčiuje dėl teisybės Dieviško Majestoto, išliuosuotų per Švenčiausiąją Auką ir patalpintų Danguje. Sako: „Viešpatie, atmint teipogi ant tarnų ir tarnaičių tavo N, kurie pirma mūsų mirė su ženklų vieros ir miega pakajaus miege. Atmint (Memento):

1. Ant dūšių gimdytojų, brolių, seserų, giminaičių ir visų mano prietelių.

(Toliaus bus.)

NAUJIENOS. Iš visur.

KARĖ MASKOLIŲ SU JAPONAIS.

Japonai apgulę Port Arthur'ą pereitą savaitę užėmė kalnynus ir rytus nuo Huyangshuku. 22 d. Gruodžio japonai užbombardavo kalnus ir vakarus nuo kalnų Huyangshuku, Sungshu, Rihlung ir forto „H“, priteikdami didelę bledį maskoliams. Ant rytojaus beausant po tai baisiai bombardacijai, atsiskyręs skvadronas nuo dešinio sparno japonų armijos užatakavo savo priešus ir paėmė kalną Huyangshuku.

Maskoliai neišgali trukus paleido artilerijos ugnį ant tos pozicijos iš kelių fortų nuo kalnų Toyangku ir Yahutsui; japonai po ilgai mušai su didelėmis nuotromis apmalšino maskolių kanuoles. Aptilus bombardacijai, japonai sudrūtinę savo apsigynimo poziciją apsaugojimui nuo priešų.

Tą pačią dieną japoniškos artilerijos šūviai Port Arthur'e pagavo maskolių karišką laivą „Sevastopol“.

Vienoje iš savo telegramų generolas Togo šiteip rašo:

„Po užėmimui kalno 203 metrų prasideję baisi bombardacija iš abiejų pusių. Maskolių kariškas laivas Poltava ir Retvizan tuojaus tapo paskandinti; potam kariški laivai Pobieda ir Peresviet; toliaus Pallada ir didysis laivas Bayan nuskendo. Kariškas laivas Sevastopol, kuris 9-tą dieną Gruodžio ištrūko iš porto ir išliko nuo artilerijos bombų, buvo pagaliaus pagautas ties kalnu Tientao mūsų torpėdiniais ir sunkiai įžeistas. Jurininkiška galybė mūsų priešų visai nupuolus. Prieplaukoje užsiliko tik vienątinė kanonierka Otvažnyj ir keli torpėdiniai laivai. Prie tokio dalykų padėjimo mūsų flota atlinosavo Port Arturo apgulimą, kuris tęsiasi nuo 1-mos d. Gegužės mėn. Aš pasiryžau daboti iš arčiaus atplaukimą laivų, norinčių pramušti blioką, o teipgi dėl užlaikymo Port Arture likusios maskoliškos laivynės.“

Laikę apgulimo mūsų kariūnėcė panešė didžiausias nuotrotas nuo povandeninių ir paviršium plaukiančių torpėdų, o teipgi iš preižasties tirštų miglų. Didysis kariškas laivas Mikayo, Yoshino, Hatsuse, Kanonierka Kaimoy, Hayen, didysis Sayen, visi tapo paskandinti. Didelis skaitlius narsių apciერიų ir karavių dingę; vienok mėg nesitraukėme nuo porto. Kada maskolius išėjo iš tvirtynės, mūsų flota užpuolus ant jų smarkiai apdaužė; pagaliaus su pagelba apsupančios armijos pasisekė mums beveik visą priešų eskadrą sunaikinti.

Mūsų antroji flota tokią bledį padarė Vladivostoko eskadrui, juog paskutinioji nuo tasyk neturėjo pajiegu išplaukti iš porto.“

Teip aprašo gen. Togo paskutinįmušą pas Port Arturą.

Paskutinės žinios iš Tokio skelbia, juog japonų apsupančioji Port Arturą linija užėmė 24 d. šio mėn. kalną Taliučiatun'ą. Pagal oficiališkų raportus, visos prisikinės, nuo dešinės, maskolių pozicijos tapo japonų paimtos.

Skvadronas dešinio sparno japonų armijos užpuolė maskolius Husantantun'e ir Liaofantun'e. Si paskutinė pozicija stovi apie už 6 su puse mylių į šiaur-vakarų nuo Port Artur'o. Dešimtą val. vakare, Subatoje 24 d. Gruodžio japonai paėmė abu tuodu kaimu. Potam išstumę iš ten maskolius, užėmė visą kalną Taliučiatun.

Atkartoti japonų atakai šiąs paskutinius dvi dienas buvo didėi pascmmingj; dabar gi visos prisikinės maskolių pozicijos, stovinėsios priešais japonų dešinį sparną, randasi paskutinių rankose.

Iš Tše-Fu praneša, juog nē 24. nē 25 d. Gruodžio neatėję jokių žinių iš Port Arturo.

Pagal krynų pasakojimus, japonai nusivedė 25.000 krynų į pietinę Mandžuriją, o teipgi japonai suruošė 1000 keturračių vežimų, uždegtų iš priešakio ir dviejų šonų. Tuos vežimus trauks patis kariviai, veždami kanuoles greito švio.

Kelis japonus rado sušalusius apleistuose revuose.

Harbin'e gi maskoliai su dideliu pasukūriu darbuosia apie pastatymą ligonbučio ir cerkvės.

Telegramai iš Peterburgo praneša, juog admiralui Birileviui išduotas paliepmas, kad rengtų visuose Baltiko laivų fabrikuose naują maskolišką laivynę, kuri turės išplaukti padalinta į dvi dalis. Admirolas apsiima suruošti 1-ą eskadros dalį ant Vasario mėnesio. Prie tos dalies prigulės laivai: Seniavin, Apraxin, Ušatvoj, Mikalojus II ir Kornilov. Antroji divizija bus surengta kiek vėliaus ir susidės iš šių laivų: Slava, Alexandr II ir Pamaitazova.

Japonai dirba didelius kariškus prisirušimus. Jie projektuoja suteikti jen. Oyama išviso pusę milijono karėvių. Renka rekrutus iš visų kraštų savo teritorijos. Kavalerija, pėstininkai ir artilerija lavinasi be perstojimo. Pratina šviežius arklus prie balso kanuolių šaudydami į orą.

Drutina portus Formozos salos, idant apsaugot nuo Baltiko laivynės, jei paskutinė pasikesintų ją užimti.

Portas Ryhelung ant Formozos tapo apšauktu kaip apsiupimo vieta, o kitos pozicijos ant Formozos ir salų Pekadores paskirtos ant apginančių pozicijas.

Maskoliški ir japoniški karėiviai Mandžurijoje skundžiasi negauną

žios mėsos. Angliškas korespondentas aprašo vieną juokingą atsitikimą ant karės linijos.

Vieną kart, bebėdavojuant apcierams dėl stokos šviežios mėsos, iš kyniečio tvarto ištrūkusi kiaulė atsirado maskolių šančiuose. Pamatę ją keli kazokai pradėjo vytis. Kiaulė bėgti į japonų pusę per užšalusią upę. Kazokai nusivie šviežią mėsa, nepaisydami ant smerties pavojaus, visai netoli japoniškų šančių. Japonai teipgi norėjo šviežios mėsos ir dėlto nešaudė į kazokus, kad nenubaidyti kiaulės, kurią mislijo pagauti pas save. Kiaulės, matyt, kyrtos būta, nes kad keli dešėtkai japonų užėmė ją, tai ji kaip kulka metėsi atgal į maskolių pusę. Cia vėl ją užėmė maskoliai. Tokiu būdu abiejų pusių karėiviai, išlindę iš savo šančių, vaikėsi šviežią mėsa, negalėdami pagauti visaių jų garbino kožnas savo kalboje. Vieni iš kitų juokėsi, kad kiaulė nuo kurių pagėdavo. Visą adyną tęsėsi tas vaikymas šviežios mėsos ir visą tą laiką nē viena, nē kita pusė nesišaudė, nors buvo vieni nuo kitų tik keli žingsniai.

Baltiko laivynė.

Peterburgo telegramai garsina, juog Roždžestvenskio laivynė pavėluos savo pribuvimą į Tolimus Rytus. Ji, kaip sprendžia, lauks Madagaskare atplaukimo trečios laivynės vice admiralo Birilev'o, nes dėlei paskandinimo laivų Port Arture nepasitiki ant savo pajiegu.

Nebus laisves.

Iš Peterburgo pareina žinia, juog nuo kelių dienų caras daro rodas su savo ministeriais Carskiam Siede. Ant tų rodų pribūna ir jo brolis did. kun. Mikalojus, o teipgi Pobiedonoscevas.

Kunigaikštis Mirskij per tąs rodas inėšė ant apsarvavimo zemstų reprezentantų reikalavimus. Prie Mirskio už tą inėšimą išsitarė Vitte, ministrų rodos pirmėdis, ir grovas Solski, bet kiti pasipriešino apsarvymui to inėšimo, nes, girdi, zemstų nutarimai priešinasi samoderžavijos pamatams. Girdi, dabar ne laikas kalbėti apie atmainas valdyne, koliai vedama yra karė. Reikia, esant, sudrausti žmones, kad apie tai visai nekalbėtų. Rūpintis reikią apie mobilizaciją.

Reformos Masklotijoje.

Pagal paskiausias žinias, 26 šio mėnesio apgarsintas caro ukazas skelbia liuosybės prizadejimus, lytinčius nekuriuos svarbiausius klausimus. Tas ukazas nūtvirtina zemstų tiesas dėl jų vietinės neprigulmingos administracijos. Suteikia presai didesnę liuosybę, prizada vioms apskūstoms ypatoms legališkai vedomą provą.

Ekaterinoslave gubernatorius atidarydamas zemstų susirinkimą, su karštu tonu kalbėjo apie būsiančią decentralizaciją maskoliškos administracijos.

Iš Amerikos.

Mainieria uždabiai.

Columbus, O. Oficiališkias buletinas, išduotas dėl Ohios valstijos, rodo, kad anoj valstijoje mainieriai apskritai uždirbo po 496 dol. ir 69 centus ant metų; sulyginant su pernai yra tai 55 dol. ir 32 centu daugiau. Mainieriai ten dirbo apskritai po 191 dienas per metus; algą ant darbo dienos išrokovus, parėina po 2 dol. ir 60 centų ant dienos; tai su 36 centais daugiau kaip pernai. Skaitlius mainierių, dirbusių kasyklose Ohios valstijos, buvo 36.460, tai yra 5880 daugiau kaip pernai.

Vaikai New Yorko dirbtuvėse.

Ištirta, kad Suvienytose Valstijose menk tesirūpinama apie išpildymą įstatų, uždraudžiančių prilaikyti vaikus prie fabriku darbo. Apie du milijonų vaikų dirba šime laike yvairiuose fabrikuose Suvienytų Valstijų; tame tarpe šitoje žemėje randasi toks pat skaitlius vyrų, darbo stokuojančių. Ypačiai New Yorke nesirūpinama apie vaikus, fabrikuose dirbančius. Tulas R. Hunter, ištyrinėjimus tame dalyke vedamas, parodė valdžiai fotografijas vaikų 4, 5 ir 6 metų amžiaus, dirbančių fabrikuose. Vienoje dirbtuvėje rado 300 vaikų jaunesnių kaip 14 m. Kitame atsitikime visa šeimyna dirbo fabrikoje, tarpe jos ir 4 metų vaikas, kurs ant dienos pelnė 19 centų.

Audėjų straiškai.

Fall River, Mass. Penkios audėjų unijos savo susirinkime sutarė pasiulyti kompanams susitaikinimą po išlyga, kad visi klausimai būtų paduoti arbitracijos sūdai. Jei šitokia išlyga nebūtų priimta, audėjai pasiryžę kovoti iki ant paskutinio.

Straiškai prieš „atvira dirbtuve“.

New Yorko unija drapanų ir skrybėlių darbininkų pradėjo kovą prieš teip vadinamą atvira dirbtuvę (open shop). 19 dirbtuvėse savininkai išlipdinėjo ženklus prie sienų, apreiškdami, juog ant atėities dirbtuvės prilaikys „open shop“, t. y. priimsi darbą unionistus ir ne-unionistus darbininkus. Darbininkų unija ant to nutarė anose dirbtuvėse iššaukti straišką, o darbininkai ir tuojaus darbą padėjo. Apie 1500 skrybėlininkų tokiu būdu straikuoja. Dar dirbančiose 30 iki 40 dirbtuvėse teip-pat apsiėmė darbininkai tuojaus sustraikuoti, kaip veik tik fabriku savininkai iššaukti atvira dirbtuvę.

Moterims uždabris.

Philadelphia, Pa. Karės sekretorius Taft išdavė paliepiną, kad 55 tusk. karėviškų kelinų butų pasiuta ne per kokius kontraktierius, bet Schuykill'o arsenale, Philadelphijoje, idant ten dirbančios siuvėjos, daugiausiai karėvių naslės ir siratos, uždabrio turėtų.

Deganti kasykla.

Mahanoy City, Pa. Morea kasykloje išsilaužė ugnis ir trumpame laike teip apsiplėtė, kad lyginasi didžiaijai ugnei trumpame laike užgesinti. Ugnis teip toli jau persidusi, kad nėra liukkesties ją trumpame laike užgesinti. Ugnis ta yra smarkiausia., kokios jau ilgus metus šitame distrikte nebuvo. Apie penki simtai vyrų dirbo, idant ugnį apmalšintų, bet veltui. Laikais išsimuše liepsnos apie šimtą pėdų augštai į orą. Kasykla savinama Dodson kompanijos ir yra viena iš didžiausių visame kietųjų anglių distrikte.

Su prietaisais nušove vištu vagi.

Camden, N. J. Tulas farmerys H. Brown išmislijo ypatingą būdą apgynimui savo vištu nuo vagių. Jis vakare pritaisė šaudyklę ties vištu tvartu teip, kad duris atidarant turėjo šaudyklė pasileisti. Netrukus prietaisą savo darbą ir atliko. Tulas murinas R. Dorsey, atėjęs vištų vogti, ant vietos nušautas tapo. Farmerį dabar suareštavo ir be bėlos laiko kalėjime. Dėl savo išmislumo turės jis dabar už žmogudystę atsileipti.

Sudžios vyrai, tą dalyką apkalbėdami, sako, žmogus galys rods tokią razbajišką prietaisą pridėti prie savo namų, idant apsiginti prieš plėšikus, o ir prie vištų tvarto įstatai daleidžia ją pritaistyt, jei tokis tvartas prie gyvenamosios prbudavotas. Bet šitame atsitikime vištų tvartas buvo apie 50 pėdų astu nuo gyvenamosios. Apie šitą dalyką turės Grand Jury atsverti. Nušautasis murinas buvo visur pažįstamas kaipo vištavagis, o ir šį kartą buvo jis vos kelias dienas iš kalėjimo paleistas.

2 tukst. mylių ilga paieša.

New York. Standard Oil kompanija keta negirdėtai ilgą paupų liniją tiesti, kuri sujungtų alejiaus kasyklas Indian Territory'je su kompanijos dirbtuvėmis Long Island City'je ir Greenpoint'e. Tokia budu milžiniškos pumpos galės alejį per 2 tukst. mylių toli atvartyti. Prižiūrėjimui tos linijos reikalautis du tukst. sargų.

Drasus valkunas.

Pottsville, Pa. Pensylvanijos trukiui važiuojant tarp Hazletono ir Morea su greitumu po 50 mylių ant adynos, patėmijo vienas trukio urėdninkas kokį žmogų ant vagono užsikabinusį. Urėdninkas numanydamas, kad tai valkunas, norintis uždėkį važiuoti, prie jo prisirtino ir pareikalavo tikieto. Tai bėdžių teip išgązdino, kad jis tiesiog nušoko stačiuoju pylimu žemyn. Trukis tapo sustabdytas ir urėdninkai skubinos atgal nušokusioje į jėskoti, neabejodami, kad jis užsimušęs bus. Bet išsireiškė, kad jis į tankius krumynus nuvirtes buvo ir tik menk tesusizeidė. Trukio urėdninkams prisirtinant, jis akmenimis ant jų mėtyti pradėjo ir tada į girią išsprudo.

Chadwick'enes apgavystės.

Cleveland, Ohio. Bankos Ohios valstijoje atjaučia pasekmes milžiniškų Chadwick'ienės apgavystių. Zmonės umai pradėjo savo pinigūs iš bankų atiminėti, ir jau tris bankos turėjo užsidauryti. Policija laukia pagrįžtant iš Europos Chadwick'ienės vyro ir gatava jį areštuoti, kaltinama prisidėjimo prie apgavimų.

Meška ant miesto uolyiū.

Cincinnati, Ohio. Sumišimas atsirado ant uolyčių, kada laukinė meška, neseniai sugauta ir atgabenta šičion ant pardavimo, atsivalnijo ir bėgo tiesiog į žmones ant uolyčios. Mešką iš vezimo išimt norint, ji atsitraukė ir bėgo į didį štorą, kur žmonių prisirinkusių buvo kimština. Visi klykdami bėgo į visas puses. Keli vyrai, bandydami mešką sugauti, skaudžiai apkandžioti tapo. Galiausiai vienas murinas mešką nuvaręs į saurą uolyčių, užmetė jai maišą ant galvos ir sugavo. Meška buvo pirm kelių dienų sugauta ties Morgantown, Pa.

Suseke užmuštojo pajaima.

Shamokin, Pa. Pirm tulo laiko rado ant vieškelio žmogų nužudytą su nupiauta galva. Dabar policija susekė, kad tai buvo tulas itališkos valdžios urėdninkas, atkeliavęs ant vestuvių savo sesers italų kolonijoje Natalie. Detektyvus dasizinojęs, kad tulos gramtos, adresuotos į italų koloniją, neatimamos; tyrinėti pradėjęs suvokė, kad italas Cerelli tenai nuvykęs buvo, bet niekuomet iš ten negrįžo. Tame tarpe detektyvas gavo gramotą, graudenančių jį atsitraukti iš ano krašto.

Vetringa kelione.

Philadelphia, Pa. 24 d. Gruoždžio čionai pribuvęs pasazierinis laivas Rhyland, išvažiavęs iš Antverpou, perkentėjo labai vetringą kelionę. Pasazieriai, uždaryti savo kambariuose, verkė ir šaukė, kada šipas kas akies mirksnį grunte grumzdė. Matrosai kelias bačkas aliejų jūrius išlejo, idant bangas sumalšinti. Laivas pasivėlino tris dienas, o matrosai buvo labai nuvarę nuo ilgo nemiegojimo.

Nelaimingi atsitikimai.

Wilkes Barre, Pa. Keturis vyrus užmušė, eksplodavus katilui piovimu malune ties Rohrsburg. Eksplozija buvo tokia smarki, kad kelias mylias toli atjautčiama buvo. Zmonės, atbėgę į nelaimės vietą, rado lavonus baisiai sudraskytus aplinkui išmėtytus. Priežastis eksplozijos nežinoma.

Bolivar, Pa. Molio kasykloje septyni vyrai užtroško per tai, kad ties kasykloje jeiga maža šėtra uzsigėdė ir dumai su liepsnos imtytis lyg per dumtraukį veržėsi į kasyklą. Kada spėjo šėtrą nuplėšti ir ugaj išgesinti, buvo biedni mainieriai teip nukentėję, kad tik keli dar gyvavo, bet pasimirė, išgabenus į viršų. Nelaimingieji buvo visi vengrai.

THE LITHUANIAN WEEKLY

„ZVAIGZDE“ — THE STAR

official organ of

Lithuanian R. C. Alliance of America

published every Friday at 15 W. Oak St., Shenandoah, Pa., and 323 Roebling St., Brooklyn, N. Y. by Lithuanian Catholic Publishing Company

Rev. A. Mikulas, Pres. and Sec'y, who is also Editor.
Rev. P. ABROMAITIS, Treas.

All communications must be addressed:

Lithuanian Catholic Publishing Company
Shenandoah, Pa.

SUBSCRIPTION \$2.00 A YEAR.

to members of „R. C. A. of A.“ \$1.20

Rates of Advertising:

One inch once..... \$0.50

One inch one month..... \$1.00

One inch per year..... \$10.00

Sanvaitinis Laikrasztis

„ZVAIGZDE“

išseina kas PETNYCZIA. — Kasztuoja ant metų \$2.00, į Lietuvą ir Susivienijimo L. R. K. A. sąnariams \$1.20.

Korespondencijas ir laiszkus su pinigais adresuokit:

Lithuan. Catholic Pub. Co., Shenandoah, Pa.

Telephonas, Nr. 164.

Patrimpo Laiszkai.

VI.

Su didžiausiu nedrąsumu imuosi šiandien už plunksnos. Užsimaniau pakelti balsą prieš autoritėtus... Mano baimę padidina dar aplinkybė, juog kai-kurie autoritėtai lygšiol yra gyvi ir mano žodžius galės priimti už įžeidimą netik savo garbingų ypatų, bet ir visos tautos. Ant mano nelaimės, rūstinga tai giminė, mėgstanti laikyti save už vieną su visa tauta... Bet ką padarysiu — pradžia protesto prieš jų pretensijas tapo jau padaryta; mano patėmijimai bus tiktai priedais prie to, ką jau kitas parašė.

Kalbu apie knygutę: „Kur lietuvių senovėje gyventa?“

Autorius, — daktaras baltosios ir juodosios magijos (teip jis aiškina titulą D. M.2) — parašė satyrą ant pilnų puikybės ir pretensijų tų stulpių mūsų tautiško atgijimo, ką besistengdami iš visų spėkų įgyti nuo savo tautiečių vardą milžinų, siekiančių galvomis pačių padangių, net ir angščiau, išsistato save tik ant juokų. Knygutėje, kurioje matyti daugiau pa-

1) Bitėnai, 1903.

2) Transpozicija „M. D.“ — titulo, kurs pas anglus reiškia „medicinos daktaras“. Tą titulą mėgsta tankiai prisegti prie savo pavardės J. Slupas. Negina, kad turi pilną tiesą tai daryti, — bet ar jis padidina jo mokslą, praplatina jo pažįras, priduođa didesnį svarbumą jo raštams?... Kitų tautų tituluoti mokslininkai to nedaro.

sistengimo būti satyriku, nekaip satyros, perstatyti siluėtai mūsų tautos didvyri-raštininkų, — tų raštininkų, ką pirmieji pradėjo budinti lietuvius iš tautiško miego ir už tai lietuvių bus laikomi amžinoje garbėje. Turėjo jie prieš save sunkią užduotį. Prisiėjo jiems žadinti savo broliuose meilę savo kalbos ir savo tautos ir dėlto reikėjo jiems iš vienos pusės sukelti pas lietuvius pagodonę pačių sąvęs, iš antros — atimti nuo kitų tautų aureolę šviesybės ir didybės, kuria lietuvių akyse buvo apsiaustos. Dėlto tai pradėta skelbti, juog lietuviška kalba yra seniausia, gražiausia ir turtingiausia, o lietuvių tauta narsiausia, da-gi tu-

rinti skaiščiausia praeitį. Lenkai ir rusai būtų prapuolę ant visados, jeigu lietuviai nebūtų atėję jiems į pagelbą. Savo kaimynams mūsų tauta neprivalo būti dėkinga nė už mažiausią daiktėlį, nes nieko gero nuo jų negavo, o pikto susilaukė į valias. Taktika pagelbėjo: lietuviai pradėjo save godoti ir reikalauti sau lygybės su kitomis tautomis. Jeigu mūsų judėjimo korifėjai, pamatę pagaidujamus vaisius savo taktikos, būtų jį metę šalin, t. y. jeigu būtų padarę teip, kaip darome su senu ginklu, atlikusiu savo darbą, padėdami jį į arkvyvą arba į mužį, — tad korifėjai būtų užlaikę ir taktą ir sensą. Bet atsitiko kitaip.

Flight Into Egypt

Begimas in Egipta.

Evangelija

ant pirmos ned. po Viešpaties užgimimo, pagal Luk. II.

Aną metą Juozapas ir Marija, Jezaus motina, stebėjos iš to, ką apie jį kalbėjo. Ir šlovino jiems Simeonas ir tarė Marijai, Motinai jo: Stai, tas yra padėtas ant nupuolimo ir ant atsikėlimo daugelio Izraeliujė; ir ant ženklo, kuriam prieštarauja. Ir tavo pačios dūšių pervers kalavijas, idant būtų apreiškštos dūmos iš daugio širdžių. Ir buvo Ona, pranašienė, dukštė Faneliaus iš giminės Aser; ta buvo labai metuose paėjusi, o septynierius metus gyveno su vyrų savo nuo mergystės savo. O ta našlė iki aš-

tuonių dešimtų ir ketverių metų, kuri neatsitolino nuo bažnyčios, tarnaudama pasninkuose ir maldose dieną ir naktį. O ta anoj valandoj atėjusi, išpažino Viešpatį ir visiems apie jį apsakinėjo, kurie laukė atpirkimo Izraelaus. O kad vis išpildė pagal zokono Viešpaties, sugrįžo į Galilė, į Nazaretą miestą savo. O vaikelis augo ir tvirtinąsi, pilnas išminties, o malonė Dievo buvo su juom.

Ant Nauju Metu arba Jezaus apiaustymo dienos.

O kad jau išpildė aštuonios dienos, idant apiaustytų vaikelį, pramintas yra vardas jo Jezus, kursai pramintas buvo Aniole pirmą neg žyvate prasidėjo.

Zmonės labai lengvai įpuola į pripratimą ir persiima maniera. Padarė tai ir mūsų didvyriai. Trokšdami lietuvių tautą iškelti į rugštybes, o nematydami šiam laikui nieko, kas galėtų įvykdyti tokias aspiracijas, jie noroms-nenoroms turėjo įsikišti pagodos praeityje: ėmė ją idealizuoti, ir už visus lietuvių vargus kaltinti svetimtaučius arba (kaip Sliupas) krikščionystę. Ir pasirodė (ir lygšiol dar rodosi) gilūs išvadizojimai, būk trojiečiai būvę lietuviai, trakai — lietuviai, gotai (gūdai) — lietuviai, geruliai, gėtai, dakai ir kitos, paminėtos senovės istorikų ir geografų raštuose šiaurinės giminės — lietuviai. Tokiems išvadizojimams atėjo pagalbon kantri filioligija, kurią pradėta travestuoti be mielaširdystės (Karpatai — nuo lietuviško „kirpti, Galicz — nuo „galėti, Visla — veislė, ir tt.).

Stai, matydamas, juog arkeologiški mūsų didvyrių veikalai ne tik nesimažina, bet dar danginasi, p. N. N. savo brošūrelėje — pasiremdamas irgi ant filioligijos — išvedė, juog visi žmonės (ne tik ant žemės, bet ir ant Marso) yra lietuviai: Palestina ne kas kitas, tik Paleistynė (leituviškas žodis), Australija kilo iš lietuviško „aušrelė“, Tasmanija — Tešmenija (iš „tešmuo“), Italija — iš kreiptas „Lietuvos“ vardas, Alpai — nuo žodžio „alpi“ (kaip Karpatai nuo „kirpti“, Himalajai arba teisingiau Imalajai — „ima loti“), ir tt.)

Knygtūtėje gali matyti, kas ką nori — pasityčiojimas, sarkazmas, ignorancija, ir tt. — bet niekas neužgis, juog joje tapo viešai išreikšta tas, kas lygšiol užsilikdavo tiktai širdyse daugelio lietuvių ir apie ką buvo kalbama tiktai privatiškose pabėkose. Ne vienas iš mūsų turėjo ne vieną progą gardžiai nusijuokti iš kai kurių naujūkių tvirtinimų Daukanto, Akelaičio ir kitų raštininkų, bet juoktis viešai nedrįsime: — kaip tai? Zeminti tautos piliorius? pikinti prastuliojus?... O prastuliai tuo tarpu, prapatę spaudintą žodį laikyti už nepajudinamą tiesą, tvirtai tikėjo, buk žodis „šunkelis“ nurodo, juog senovėje lietuvių su šūnimis važinėta, buk vardas Nemuno kilo iš žemaitiško „ne muna“ (ne mano) 2) —

1) Cia bus paranku priminti, juog pačiam karštyje slavianofiliško judėjimo, apie 1850 m., vienas maskolius su vokiška pavarde (Weltmann) ne juokais, bet ant tikrųjų buvo pasikėsinęs išrodyti, būk visi žmonės esą slavai ir tai pasiremdamas ant panašaus filioligiško pamato: hunai — tai perkreiptas žodis „kyjanie“ (kijevlianie), frankai — grankai (gyvenantieji ant rubežiaus), švedai — lotyniskai suavei — perdayta iš „slavi“ (slavai); Portugalija esanti be abejo slaviskas kraštas, ką nurodąs jo senoviskas vardas Lusitania (Luzitania), etc.

2) Sulyg Daukanto, senovės lietuvių sykį ant metų rinkdavęsi į Aleksotą atiduoti garbę Perkūniui ar kitam kokiam

tikėjo teip tvirtai, kaip lygšiol tiki pasakoms apie Palemoną. 1) arba apie geležinį vilką, prisisapnavusį Gediminui.

Paskutiniuose vienok laikuose, nors filioligija vis dar užlaiko garbingą vietą arkeologijoje — 2), vienok metada istoriškų ir arkeologiškių tyrinėjimų teip atsimainė, kad musiškaiai tyrinėtojai, besilaikydami metodos šešioliko šimtmečio, stačiai neatsako laiko reikalavimams.

Bet tuščia jų! Tegul sau bovijasi trakologija, gudologija, senovės lietuvių mitologija, da-gi priedams tegul mislija, juog zobova yra milžinišku nuopelnu žmonijai ir pynimu sau nevystančio lianurjo vainiko — tokie daiktai niekam nekentkia, — bet yra kitokios rūšies „autoritetai“, apie kuriuos Sekspiras pasakė:

O, what authority and show of truth
Can cunning sin cover itself withal!

Teip yra žmonių, ką savo nežinojimus ir melagystes apvelka autoriteto spinduliais; yra žmonių, ką eina pasukni Voltaire'o patarmę: „meluok, by tik drąsiai, — turėsi tiesą“; yra Sliupų, ką nesidrovio rašyti visko, kas tik jiems į galvą ateina, nes „už šimto metų viskas bus teisybė“ 4.) Tokių „autoritetų“ pas mus ne stoka ir juos tai reikia griauti.

dievaiciui. Grįždami namon paupiu, patinkam pasimezdavę ir bejieškodami gi minių ir pažistamų myniose sakydavę: „Ne muna, ne muna!“ Iš to ir kilęs Nemuno vardas.

1) Silvestraitis pasakoja, kad apie Palemoną girdėjęs iš lūpų kažinkokio ūkininko ties Raudondvariu; ūkininkas buvo perskaitęs pasaką nežinia kokioje senovės rašytoje knygoje, aname laike jau užsimetusoje. „Aušra“ prapuolusioje kokyje pavadino Lietuvos „šventenybę“. Galima numanyti, juog „šventenybė“ buvo pagaminta kokio mylėtojo užrašinėti (dėl atminties) išgirstus nuo kitų dalykus, pasirodžiusius jam svarbesniais. Tokiu mylėtoju buvo mano velionis tėvas. Jaunystėje jis vedė kroniką svarbesnių atsitikimų, kurioje užrašydavo ir pasakojimus, išgirstus per pamokslą ar kitu keliu. Tarp jų buvo ir pasaka apie Romulą ir Remą. Kronika — kurioje pagaliau nieko akvyvo nebuvo — be abejo yra sunaikinta. Bet prasimanykime šitokį atsitikimą. Pasaką perskaitė prastas sodietis ir perpasakojo Silvestraičiui, pridurdamas, juog ją esąs skaitęs „senoje rašytoje knygoje“, jau prapuolusioje. Ar sodiečio pasakojimą p. Silvestraitis Palaimytas už patvirtinimą legendos apie Romos įkurimą? Vienok pasakojimą ano Raudondvario ūkininko ne tik p. S., bet ir — keista pasakyti — Konstancija Skirmuntaitė palaikė už patvirtinimą Strykowski prasimanytos pasakos!

2) „Yra apie tautas gūvesni liādijimai už kaulus, ginklus ir kapus. yra jų kalba“ — Jobubas Grimm.

3) O, kokiū autoritetū ir tiesos pavildalū gali kaip kada apsisivilti gudrus griekas!

4) A. a. kun. A. Burba visados sakydavo, juog d-ras Sliupas išsitarė jam ne sykį, kad „galima rašyti viską, nes už šimto metų viskas bus primta už teisybę.“

Neseniai išleistoje lietuviškame vertime Viperio „Senobės Istorijoje“ Spencerio pensėjusia teorija apie atsiradimą pas žmones tikėjimo į dušią ir dievačius yra paduota su tokiu persitikrinimu apie jos neužginamą teisingumą, kad nesutinkančiam su Spenceriu žmogui net baisu darosi. Arba Sliupas!... Tas niekur nemato jokių paslapčių nė painių — kaip drėbs ką, tai lyg pats Jupiteris būtų pakėlęs balną. Neriekia sakyti, juog juo stebėtina drąsybė ir yra tuo magnesu, kurs trunkia prie jo ypatos neapsiviestus, bet apšvietimo trokštančius lietuvius. O socialistai! Tiems viskas aišku: sunkiausias gyvenimo klausimus jie išria teip, kaip Aleksandras Makedonietis atrišo Gordijaus mazgą — vienu drąsiu kirčiu. Jų drąsybė veikia paakstantinačiai ant nervų ir labai imponuoja jaunimui. Kaip pas Sliupą, ir jo pasekėjus, teip ir pas socialistus drąsus skelbimas nepatvirtintų teorijų, nepamatuotų generalizacijų, net melagysčių, pasckmingai užima vietą autoritetiško garsinimo „tikros tiesos“... Demskis paršė paškvylį ant vyskupo Valanciū.

Paškvylistas tamsesnių elementų eilėse yra laikomas už autoritetą apie Valanciū. Už ką? Ar už tai, kad turėdamas iš senovės piktumą ant vyskupo, pasistengė pasitaikyti progai atkeršyti biauriu apmėzinim? Lietuvių laisvamaniai laiko Sliupą už autoritetą tikėjimo dalykuose. Bet ar gali būti tuose dalykuose autoritetu žmogaus, kurs niekad nemokėjo katekizmo, o teologijos vadovėlio nė į rankas nebuvo paėmęs? Socialistai be abejo laiko už autoritetus ekonomiškuose klausimuose savo vadovus (Daujotą, Gražį, ir kitus). Už ką? Ar už mokėjimą pamėgdžioti lenkiškus ir maskoliškus socialistus?... Salin su tokiais autoritetais!

Stai kur plati dirva Tiesos Draugystei. Kūgio reikia mūsų „autoritetais“ kūgio, kurs sutrupintu jų pretenzijoms irgi mokslo ir žmonių vadovystės. Reikia būtinai išrodyti, juog dvidešimtmietiniame perijoje mūsų tautiško atgijimo neisėdavėme iš savo tarpo nė vieno žymesnio tautiško veikėjo, su kuriuo galėtume pasigirti prieš svetimtaučius; juog lygšiol ne sąmoninis programąs, bet greičiau gaivalinė spēka stūmia mūsų tautišką judėjimą paakiui; juog neturime dar išsidirbę savotiškos tautiškos fiziognomijos; juog labai tankiai einame šūnunkiais, kuriais pirm mūsų ėjo svetimtaučiai ir kurių lengvai galėjome išventgi; juog „veikėjai“, ką mus ant šuntakių veda, mislydami neapmatuojamus nuopelnus darą tautai, po teisybės tai tik drąsus pasipūteliai, pamėgdžiotojai kitų kraštų panašijų rėksnių, kurių ypatiška vertybė yra labai maža. Reikia kuogreičiausiai išrasti naujus kelius mūsų tautiškam progresui, kurie vestų mus prie siekių, labiau tinkančių ir mūsų tautiš-

kam charakteriui ir mūsų reališkiesiems reikalams, kad galėsime su savo nauda ir garbe eiti savais, ne paskolintais nuo svetimausių takais...

Bet apie tai sekančiame laiške.

Gruodžio 14, 1904.

PATRIMPAS.

Isz Lietuvos.

Su apšvietimu platinasi pamaži Lietuvėje ir vaizba (kupčystė).

Kaune pirm kokių dviejų mėnesių tapo įkurta pardavinėja koloniališkų daiktų. Užmanytojai ir įkurtojai krautuvės buvo vietiniai ir iš apygardos inteligentai. Daugiausiai vienok pasidarabavo ir ikiol dirbuojasi Kauno seminarijos prokuratorius, kunigas Januševičius.

Krautuvė po vardu „Nemunas“ tapo įkurta pinigais akcionierių. Intaisyta labai pricinamoje vietoje — prie ulyčios ką eina nuo Aleksoto medinio tilto.

Pačioj pradžioj tačiau buvo patikus krautuvę nelaimė. Jos užveždėjoji ir pirmutiniu pardaviku pateko nekuris Gozdowski, lenkas iš Varšavos, bet jau pramokęs lietuviškai, nes apie pusantur metų jau buvo buvęs užveždėtojum lietuviškos pardavinėčios „Diegas“ Naumiestyje, Suvalkų gub. Neišpasakytai gabus ir į vaizbą tikęs žmogus. Taigi tas Gozdowski, vos į mėnesį, įkurus „Nemuną“, vieną vakarą, iškūrenęs ir užsikęs su juška pečių, nuvejo su dviem vaikščiais, savo pagelbininkais, nuvargęs gulti ir jau neužsikėlė — rado jį negyvą, smalkės užmušė. Vaikai da šiek-tiek kvėpavo, juos atgaivino.

In mirisio vietą nebuvu galima gauti lietuviu, mokančio krautuvėje atsakančiai dirbti, todėl reikėjo vėl priimti kitą lenką, vardu Klinowski, teip-pat iš Varšavos.

Kasierium toje pardavinėčioje yra p. Banaitis, ūkininkas iš Vaitiekupių kaimo, Sintautų par., bet baigęs Petropilėje buchhalterijos kursą.

N a u m i e s t y j e. Suvalkų gub., per rūpestį buvusio čion vikarijaus, kun. Pijuso Andziulio, teipgi tapo įsteigta pardavinėja. Ir čion reikalingą kapitolą sudarė iš akcijų, kurias išpirko aplinkiniai ūkininkai. Pasisekimas, kaip ant pradžios, buvo labai didelis; didelė dalis nuopelno už tai pripuolė a. a. Gozdowskiui, kuris mokėjo ją vesti. Dabar joje sekasi vidutiniai.

Reikty, kad ir kituose mūsų miesteliuose ir bažnytkiemiuose kuogreičiausiai mūšiškieji įtaisytų krautuves. A. Ka—

SKUODAS, Kauno gub., Telšiu pav.

Pastarame laike maskoliški „misijonariai“, o ypatingai „sviateišy sinodas“ persitikrino, kad teip vadinamos „narodnos“ mokyklos, valsčionių kaštu uždėtos, neatneša maskoliams tokio vai-

siaus, kokio jie vylessi iš jų apturėję; nors valsčius mažą valdžią teturi ant „narodnų“, vienok vyrai, norėdami, gal ją net uždaryti. Todėl šaunieji „obrusiteliai“ vienu balsu nutarė Lietuvosį privaisty kuodangiausiai teip vadinamų „ministrskųjū“ mokyklų, kurias mūsų žmonės vadina „kazionnomis“; jų užlaimymui valstiečiai vien tik sudeda pinigų, žinoma tik per „ministerijos“ rankas; valstiečiai jokios valdžios netur ant tokios mokyklos, nes netik pati mokykla „kaziona“, bet ir tų nelaimingų lietuvių vaikų dūšios, tokia mokyklą lankančių, pasidaro „kazionomis“.

Kauno direkcijos pradinių mokyklų inspektorius, per keletą metų lankydamas Skuodo „narodnają“, užmatė, juog ji mažai naudos teatneša pravoslavių; plyš-trūks, nusprendė su pagelba „sviateišo sinod'o“ įtaisyti Skuodo valsčiuje „kazionnų“ arba „ministerinų“ mokyklą, kuri yra tikra sesuo „cerkovno-prihodskosios“. Prieš pat rudenį 1904 m. skuodiškiai su didžiu vargu vos atstatė nuo „narodnosios“ mokytoją Giedraitį, baisiausių vaikų piktintoją ir obrusitelį; bet Giedraičius atsipratintį nuo žemaitių vaikų ruskinimo, būtų tas pats, kaip vilniū susiturtė nuo avių piovimu; tada „sv. sinodas“ Skuodo valsčiuje įtaisė „kazionnają“ ir Giedraitį vėl išrinko į mokytoją, o vietą tai mokyklai — ūkininkas Konst. Karalius, žemaitis, Kulaičių sode, už mažą randą kasmet mokėtiną paaukavo savo namus. Skuodo popas, vadinamas drigantu ją jau pašventė pastatė „ikoną“ ir ištiesė tinklus gaudymui katalikų vaikų. Kunigas tos mokyklos neprivaikščios, baisu pamislyti! Lietuvių katalikų vaikai, pavesti į globą tokios mokyklos, ko daugiau reikia? — iškišti lentą su parašu „cerkono-prihodskaja skola“, ir viskas užbaigta!.....

Nelaimingiems vaikams, tą mokyklą lankantiems, raus iš širdžių katalikišką tikėjimą ir čiepus pravoslavių.

Kad kartais nekiltų kokie nesupratimai ir atseiničioji lietuvių karta nekeiktų skuodiškis už tos mokyklos įtaisymą, todėl aš čia trumpai aprašiau tos mokyklos kilmę. Damazas Treigys.

20 d. Rugsėjo mėn. atsiliko valstinė vryrų sueiga (schodas). Načelninkas susirinkusiems vyrams perskaitė caro „manifestą“, išleistą iš priėzasties užgimimo jo sūnaus, ir išskaitė visas „mylistas“, valstiečiams suteiktas, tarp kitų ir tą, juog atleistos visos pragaištės, „skarbai“ padarytos, kaip tai: giriose, ežeruose, upėse ir tt. Toliaus načelninkas užsakė vyrams, kad dėl atsidėkavojimo carui už tokias dides „dovanas“ turėjęs 20 kiekvieno dešimtinio žemės duoti po 10 kapekų reikalams karės su Japonija (nors „poteisybei tame „manifeste“ nebuvo prašyta nuo vyrų nei vienos kapeikos). Vyrai tą išgirde kątik verkti ne-

pradėjo: iš kur, sako, mes imsime tiek pinigų; juk ir mūsų pačių reikalų yra nemažai; mes po vieną kapeką iš dešimtinio duodam ir bus gana. Bet načelninkas tiek nenorėjo nei girdėti. Pradėjo tamptyti vyrus po vieną, reikalaudamas po prievarta po 10 kap. Vienas iš vyrų, K. Jurevičius, atsiliėpė: „jei neesi užgandėntas po vieną kap., tai mes teduosi me po vieną grašį, arba nieko.“ Kiti vyrai, tą išgirde, teip-pat nebeduoda daugiau kaip vieną kapeką. Načelninko piktumui nebebuvo galo. Tuojaus Jurevičių nusūdiog ant trijų dienų į Telšiu belangę, už tai, būk jis vyrus subuntavojęs.

Matome, lietuviai, juog nesulaukėme dar prispaudimo galo; vienok skuodiškiai negerai padarė, sutikdami duoti ir po vieną kapeką, nes tie pinigai gali tekti ant maskolių cervės, statomos Skuode. Praėjusį pavasarį tokiu pat būdu surinktus pinigus, tikrai žinome, kad Skuodo cerkevei atidavė.

Po Lietuvą mažne kiekviename miestelyje randasi net po keletą lietuviškų krautuvių. Bet Skuode, tokiam dideliam mieste, tebuvo tik viena nuskurdusi lietuviška krautuvė. Nuo 9 d. Spalio mėn. 1904 m. p. G. Balčiūnas uždėjo didelę krautuvę yvairiausių tavyru, ir turbūt jam gerai seksis; žydai jau dantimis griežia iš apmaudo. D. Treigys.

Lenkimai, Kauno gub., Telšiu pav.

Ir čia lietuvis, p. Pilypas Slymas, iš Amerikos sugrįžęs, uždėjo krautuvę; linkime jam geriausio pasivedimo.

Damazas Treigys.

Panemune.

Žmoniu nuomones apie karę ir mobilizacija.

Prasidėjus karai Maskolijos su Japonija, mūs kampo žmonės laikė maskolius pusę. „Japonija — kalbėdavo — tai antis ant vandenio, tai bėpigū jai karinti; tegul tiktai susiduria ant žemės, tai nēr jai ką lygintis su mūsų kariuomene: tuoj gaus pliekti ir atsinorės daugiau karianti.“ Tad visų žingeidžiai laukė, kada susidurs priešininkai ant žemės. Atėjo pavasaris, susidūrė dvi kariuomenės ties upe Yalu; nelaimė! Vietoj kailį išpliekti Japonijai, mūs kariuomenė, geriau sakant maskoliams, gana gavo pliekti, ir vis anieje užpuldinėjo, o mūšiškieji pamūšti traukėsi. Žmonės matydami maskolius nepasisekimą, mainė savo nuomonę ir pradėjo kitaip sąprotauti ir sakyti: „Turbūt Dievas nepadeda maskolium už skriaudas žmonėms padarytas: už panaikinimą ir persekiojimą unijotų, atėmimą tiek bažnyčių katalikams, išnaikinimą Lietuvos ir Lenkijoje klioštorijų ir persekiojimą lietuviškų raštų ir tt.“ Didoką pundaž žmonės išskaitydavo skriaudų, maskoliams mums padarytų.

Darbymetis atkeliavo, žmonės su arkliais, akėčiomis, dalgėmis ir piaučiauvis bėgo laukų darbus dirbti, kas kur galėjo, kam kur išpuolė; rytinės pūstynės visiškai tapo užmirštos, nes prie lauko darbo nėra pasakų, nėra zaunų, kada prakaiuti varvant pradalgį reikia varyti, o kaitra didelė, lyg žarijos; giedra skaišti, gražiai aiški, o rytoj rasi Dievas lietaus duos. Vos atėjus šventai dienai, žmonėms palci šventorių į kuopelės susirinkę atkartoja žinels, ką Leibus ir Joškus miestelyje apie karės nelaimės sakė, arba skaito jaunų vyrų lietuvių laiškus, iš kariumenės parsijustus: kaip jau parengti į kelionę, arba kaip nuo pažeidimo ir smerties mušyje Dievas gelbėjo. Visi tėvus, brolius, seseris ir pažįstamus atsisveikina, nes nežino, ar kada nors susieis, pasimatys; da pagalios kiti rašo, melzdami tėvelių, kad prašytų Dievo, idant greičiau mirtų ar mušyje kristų, nes niekas iš jų, sako, negal žinoti, nė suprasti, kokį išalkį, vargą kenčiame. Iš visų apygardų Maskolijos šaukia atsitarnavusius kareivius į kariumenę, jungia juos prie pulkų, čia tulą laiką lavina ir tada visus veža į Rytus pautius su japonais.

Mūs kampo senus kareivius n'ims, sąprotauja žmonės, užteks Maskolijos žmonių; jeigu senus kareivius paimtų palci rubežiu gyvenančius, tuojaus Prusiai ir Austrija atkeliautų į Lenkus ir Lietuvą, — teip kalba žmonės. Tad sėdi mūsų vyrai namieje, patįs nežiuo ko laukia, bet visi save ramina; da ir inteligentai tą patį pataria.

Teip mūsų vyrams besiraminant, štai staiga gauna vaitai raštą nuo pavieto viršininkų, kad niekur iš namų neišvažiuotų ir kad susaukę šalčius visų kaimų lieptų priziūrėti arklus, išrinktus kariumenėi ir turinčius bilietus. Štai vėl už poros dienų ateina kitas raštas pas vaitus, kad kareiviai, imti kariumenės 1890 m. ir vėliau, atsitarnavę ir prigulinti prie rezervų, būtų pasirenę važinoti į pavieto miestą.

Govę nelaimingą žinią rezervistai slėpiasi, bėga pas žydus, kaip mūs apygardos į Simną, Prienus, Sakališkius. Bet patįs žydai, kurie kitais kartais teip buvo drąšūs, dabar pabūgo: už jokių pinigų neapsiima vežti už rubežius. Tad vargšai pavaikštinėję vėl namo grįžta. Tiesa, daug gyvenančių arti rubežius spėjo ištrūkti, bet dikčiai turėjo apsimokėti rubežius sargams. Tačiau ūmai nelaimė užklupus, nebuvo kada su saviimi užtektinai pinigų pasiimti, kad galėtų nukeliauti Amerikon ir Anglijon, tad Prusuose slapstėsi, o dažinoje, kad iš parubežinių trijų pavietų: Augustavo, Vilkaviškio ir Naumiesčio nešaukė rezervistų į kariumenę, grįžo minėtų pavietų vyrai vėl namon.

Cia neprošalį bus priminti, kad paru-

bežiniai kareiviai-sargai kelis bėgančius mūs vyrus nušovė, o rasi ir daugiau.

Ukanotos, liudnos ašarų dienos aptėmė Lietuvą, ačių Dievui ne visą, tikta Senapilės, Kalvarijos, Seinų ir Suvalkų pavietus.

24 d. Spalio valsčiaus raštinyčioj atsiveikino pačios savo vyrus, motinos — vaikus, keliaujančius į Tolimų Rytų šalį, kur ras šalį, badą ir japonų kulkas. Liudininkai pasakoja, kad 25 d. to paties mėnesio Kalvarijoje vienas riksmas ir verkimas buvo, — moteris alpo; vienai moterei iš gailėsčio širdis plyšo ir ji numirė. Kiečiausia širdis suždėjo, nenoromis per veidus ašaros rito; net žydai atjautė, lyg manifestaciją darydami per visą dieną krautuves uždarytas laike. Vieni iš rezervistų verkia, kiti keikia, kiti bėga bažnycion dūšios suraminimo jieškoti. O čia nedoras viršininkas Kalvarijos pavieto kalba rezervistams, į cilią sustatytiems: „Eikite draisiai ir narsiai ginti tėvynę! Kraujo savo nesigalėkite, kaip Agafonas, paeinančio iš Kalvarijos pavieto, nesigailėjo savo gyvasties mušyje su priešais, kurio atminimu ši cerkvė pastatyta.“*) Da tas pats viršininkas liepia vaitams sudėti po 4 rublius ir už tuos sudėtus pinigus nupirkti degtinės, pyragų ir popierus ir atsiveikinant su rezervistais juos pavaišinti. Drumstame vandenyje geriausiai žuvis gaudyti.

Kalba žmonės, buk Mandžurijos vadas, Kuropatkinas, rašęs: „duokite sveikus žmones!“ Tad kareiviška komisija gana apsilopė ir daug pinigų rado nesveikų. Tarp tokių paliuosuočių radosi ir kunigaikštis Karebutis Voronickis, Bartkaviškio savininkas.

Nėra to pikto, kurs ne ir kam ant guro išėitų: nuo ankstybo pavasario buvo uždrausta arklus parduoti prūsams; dabar ant mobilizacijos arklų reikalaujant, kitas įkišo ir nesveiką arklį, o gavo pinigų kaip už sveiką. Mokėjo be skyrta: už arklus į abazą po 150 r., prie armojų po 200 r., į raiteriją po 240 r. Žmonės skundėsi šmet, neturėdami kuomi gyvulius iššerti; bet dabar džiaugiasi, gavę pinigų ir pamazinę skaitlių arklų.

Teip visuomet ant šio margo svieto: vieniems džiaugsmas, kitiems ašaros, bet daugiau ašarų nei džiaugsmo.

Da ašaromis apsilaitys suvalkiečiai, kada 22 ir 23 d. Lapkričio visiškai rezervistai atsiveikis su savaisiais; neparams juos nė atsilankymas caro 10 d. šio mėnesio, nė jo palaiminimas cerkvinių vaizdų.

Maskolių laikrašciai rašo, buk 19 pavietuose buvę maištai prie rezervistų mobilizacijų gilioje Maskolijoje. Varšavoj teip maištus kėlė. — Mūs gi vėl vyrai

*) Agafonas, gimęs Rudaminos parapijoj kapacp' maskoliai jį už šventą laiką.

verkė, raudėjo, ašaras šluostėsi, bet jokių maištų nekėlė, nors social-demokratų partija daug proklamacijų mėtė ir lipdė, keldama ramius žmones prie maisto laike mobilizacijos.

18 d. Lapkričio 1904.

Panemunietis.

A. GROCHOWSKI & CO., 298 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y., išsiųs kožnam, kas paduos savo adresą, kuopuikiausius kalendorius 1905 metams: knyginį ir sieninį, už dyką.

Lietuvių Laikraštį

Peterburge p. Smilgos išleidžiamą, Amerikoje galima gauti pas JULIA SKIRMUNT, 15 W. Oak St., Shenandoah, Pa. Ant metų kaštuoja \$3.50, ant pusės m. 2 dol.

Už

\$8 In Kraju \$8

ant greitų garlaivių prie lengvas darbo, nusiųs jus „GLOBE“ tikiėtų agentura, No. 296 Spring St., New York, arti Pėnnsylvanijos geležinkelio, Desbrosses St. ir arti visų kitų feru.

Rašyk dėl artesnios žinios pas

MARTIN FERDERBER, Prop. (piram 158 Suffolk St.)

Padabokit!

Nuo dabar prasidedant iki Naujų Metų parduavinėsim

puse tuzina kvortiniu bonku gerymu

už

\$2.75

o tai sekancius gėrymus:

- Vieną kvortą Rye Whiskey
- Vieną kvortą Cognac Brandy
- Vieną kvortą Holland Jin
- Vieną kvortą Port Wine
- Vieną kvortą Sherry Wine
- Vieną kvortą Rock & Rye

Kiekvienas pirkėjas to tuzino bonku gaus kaipo

Dovana

Puikų Kalendorių ir bonką gėrymo.

The Keystone Wine & Liquor House

32 So. Main St., Shenandoah, Pa.

priešais pačią ant antros pusės ulyčios.

ALGIMANTAS

arba

Lietuviai XIII szimtmetyje.

(Tąsa.)

Atlikę šitą pasiuntinystę ir jie, kaip Erdvilas, ryžosi įjėskoti priestolio, kur jiem kaip karaviams butų daugiaus ir darbo ir pelno. Menkas tar-tum žygis ant paėmimo Skučo pilės vis jau jiem nurodė darbu, palyginant su bereikalingais jodinėjimais iš pilės į pilę pasiuntinių. Per tai jie teip noriai ir pristoję prie Erdvilo.

— Sunku bus surasti tiktai ant kurios salos ta pilaitė, prakalbo Erdvilas kada prijėjo ne per tol' nuo azero. Ar nežinote katras nor iš jų, ant kurios salos galėtų buti?

— Apie tai nėra ką nei rūpintis, atsiliėpė vienas iš vyrų. Ties azeru yra kaimelis. Tai gyventojai to kaimelio negali nežinoti.

Sekdamas šituosius žodžius Erdvilas apsukęs didelį gana galą azero, įjoj į kaimą.

Gyventojai kaimo pamatę pulką ginkluotų vyrų, iš sykio nusiminė drūčiai ir puolėsi teipogi prie ginklų, bet kada patėmįjo, juog svečiai nieko pikto neima dar-tyti, drąsesni prieję, paklausė ko jiem reikėtų.

— Nuo vieno iš plėšikų, atsiliėpė Erdvilas, aš dasiži-nojau, juog čion ant salos esant plėšikų pilaitė. Ot bukite teip geri parodykite arba pasakykite, ant kurios salos ta pilaitė.

— Jokios čion pilaitės nei ant vienos iš salų nėra — atsakė žmogus.

— Ar tamista visas gerai žinai? — paklausė toliau Erdvilas.

— Tai dabar nežinosiu! Čion gimęs, čion augęs! — kalbėjo žmogus.

— Nesigirkil! — pertarė jį kitas kaimo vyras. — Visas salas mes gerai žinome, tai tiesa, bet išėmus Sventąjį. Ant tos niekas iš mūsų nebuvo.

— Na, teisybe, juog išėmus Sventąjį, bet ir pats ži-nai, juog ant Sventosios žmogui ne vieta.

— O dėlko gi? — pažingėdavo Brdivilas.

— Sventa vieta, dėl to! — atvertė pirmas vyras.

— Sventa, tai šventa! Ant ko vienok jūs numano-te, juog šventa? — klausė toliau.

— Ant to, juog ten vaidinasi. Užpernai Sereika lai-ke vėtros bandė išlipti ant tos salos, tai kaip jį užklu-po meška... O iš kur imtųsi meška ant salos, jeigu tenai nesivaidintų? Ar matote!

Ką kiti mislįjo, jų dalykas, bet Erdvilas ryžosi at-lankyti ypač šitą salą. Meška ką galėjo būti, pagal jo mislį, ir pripratinta prie rankų — naminė.

— Na, jeigu tai šventa sala, tai vis jau ką nors au-kaujate tenai? — paklausė kiek pamislįs Erdvilas.

— Žinomas dalykas! — atvertė vyrai. — Ir per tai mūsų apigardėje nei žirgų nevagia, nei jokių piktadė-jysčių neatsitinka.

— O dėl kelionės laimingos ar gelbsti? paklausė Domeika pradėjęs suprasti Erdvilą.

— Labai gelbsti! Labai! — suskubino vyras. — Na, tai, vyrai jeigu teip, tai mums daugiau nieko neliek-ti, kaip tiktai paaukauti ką nors dievam salos ir joti toliau, atsiliėpė Erdvilas, ypatingai mirktelėjęs savo vyrams.

— Labai gerai! pritarė ir tie.

Dabar reikėjo tiktai gauti ką paaukauti ir pergus dėl nuplaukimo visiem dėl aukos.

Erdvilas išsipašė nuo gyventojų pergus ir nupirko

gana jau paūgėjusį veršiuką dėl aukos.

— Gana butų ir vištos, veršiukas besiburzdydamas gali da pergą apversti, patarė kaimo vyras.

— Mus čion daug ir auka turi buti ne mažą, atver-tė Erdvilas.

Ant dviejų pergų sujungtų padėję versį priėjo vyrai ir nuplaukė į azerą. Tame pačiame tarpe tie užsiliku-sie Erdvilo vyrai nusivedė žirgus visų vyrų į girią ga-nytis. Bet jeigu butų kaimiečiai geriau žiurėję ant žir-gų, tai jie butų pamatę, juog vyrai Erdvilo nujojo ap-linkui galą azero ir sustoję su žirgais gana toli nuo kaimo ir arti nuo šventosios salos, Sustoję nepalėdo žirgus ant ganevos, tiktai, pasislėpę, stovėjo su jais kaip ant sargos.

Tame tarpe Erdvilas su veršiu aukos artinosi prie šventosios salos, degdamas kadugio šakelę ir giedo-damas giesmę aukos. Teip jis plaukė su savo vyrais pri-stoti prie kranto salos, juog krūmai užslėpė juosius vi-sus nuo akių kaimiečių.

Da nesėjo Erdvilas lemtai pristoti prie kranto, kaip jau pasirodė meška. Versis paleistas ant kranto su riksmu bliudamas persigandęs meškos pašoko bėgti per salą, meška paskui jį. Vyram to tiktai ir reikėjo. Pa-likę porą sargų ties pergais visi puolėsi ant salos. Ci-nai guotė tankių krūmų patėmįjo jie bakurėlė... Ba-kurėlė pasirodė vienok tuščia. Per kokią porą šimtų žingsnių nuo kranto radosi kalnys aužuolinių medžių su stipriais vartais. Ant laimės vyrų vartuose radosi spragutė pravira. Per ją su paskubiu suėjo vyrai į kiemą kalinio ir uždarė spragutę. Toje akimirkoje suriko vienas iš vyrų. Suvis iš kilpinio paleistas sužei-dė jo ranką.

Vyrai! sykiau. Prie durų! suuko Erdvilas.

Ant šito riksmo vyrai priško prie durų namo, esančio viduryje kiemo, duryš nors stiprios, vienok umai išvirto sutartinai vėčiamos stiprių vyrų. Prie-menėje sutiko juosius du ginkluotu vyrų.

— Pasiduokite! užriko jiems Erdvilas.

— Pasiduodame! atsiliėpė tie pamatę, juog dvieje negalės dasiturėti prieš pulką.

— Kur Ziurys? pirmiausiai paklausė Erdvilas.

— Ar tai sveikas tiktai ne Erdvilas esi iš Norkuno pilės? paklausė vienas iš paimtų vyrų.

— Teip! Erdvilas! atrėmė tas.

— Na aš ir mislijau, juog teip bus — traukė toliau vyras.

— Man ne pasakos reikalingos, užsibarė Erdvilas, tiktai Ziurys.

Čion jisai! Čion! Velnias negrėbė, keikdamas pa-rodė duris paimtasis.

— Ziury! užriko Erdvilas.

Suksmas vienok likosi be atsakymo.

Ziury! šuktelėjo da sykį kunigas.

Tame pačiame tarpe per vyrus šoko lauk bėgti pai-mtiejie.

— Laikykite! suuko visi.

Kambaryje, kur turėjo buti Ziurys, niurnėjo meška ir žvangino katenas, kuriomis buvo prikalta prie sienos.

Nors smarkiai metesi bėgti paimtiejėi, vienok per-tarnavo jiem drūčiai uždaryta vartų spragutė. Čion juosius vyrų sugavo vėl.

— Nukirst tam galvą, katras sumelavo! paliepė Er-dvilas.

— Dovanokite! suuko tempiamas ant vidurio kiemo nuo vartų imtinis. Viską pasakysis!

Tegul sako! šuktelėjo vėl Erdvilas, kuriam, kaip matyti buvo, suvis nesinorėjo žudyti paimtus vyrus.

— Ziurys rusyje prikaltas! atsiliėpė dabar paimtasis.

— Kur rusys?

— Prieimenėje.

(Toliaus bus.)

Nuo kozno dolerio izleidziam 33 centus.

Kiekvienas mūsų skaitytojas gali gauti už numazintą prekę žemiaus paminėtas knygas. Teippat dabar, kada maskolių randas pavelijo spaudą Lietuvoje, visas „nekalto“ turinio knygas už tą pat prekę galime siųsti stačiai į Lietuvą. Taigi, kurie norite savo giminėms ar pažįstamiems Tėvynėje padarytą netikėtą smagumą, nepraleiskite šitos progos.

Per 6 nedėlias mes nuleisime nuo visų knygų trečią dalį, t. y. 33 centus nuo dolerio.

Tiktai orderiuodami knygas į Lietuvą,

Ašenkiai paraszykit adrsia.

Kurie gi norit, kad knygos Jus pažįstamiems Lietuvoje būtų išsiųstos registruotu siuntiniu, turite pridėti viršaus aštuonis centus prie išrinktų knygų prekes.

Sekancias knygas per 6 nedėlias par-davinesime už numazintas prekes:

2	Gydyklos nuo baimės myrio	25
3	Gyvenimai šv. Izidoriaus artojaus	25
4	Gyvenimas Viešpaties Jezaus (su apdarais)	60
5	Gyvenimas šv. Marijos Panos	20
6	Mėnuo šv. Marijos Panos, tai yra knygutė Mojaus mėnesio	30
7	Nekaltybė, augštybė ir grožybė tos dorybės	15
8	Stebuklai Dievo SS. Sakramente	30
10	Apie maldą kaipo rakta į dangų	15
11	Flotea, arba kelias į maldingą gyvenimą	50
12	Gyvenimas palaiminto Klemenso	30
13	Gyvenimai Sventųjų Dievo ir III Zokono šv. Pranciškaus	20
14	Girtybė, biaurybė ir sunkybė to grieko	15
15	Išguldymas Lioretaniškos Litani-jos šv. Marijos Panos	30
16	Kaip nuspakajiti sumenę	15
17	Mokslas Rymo Katalikų (su ap-darais)	40
18	Apsakymas kelionės apie Jeruzoli-mą ir kitas šv. vietas, labai graži knyga	50
19	Išpažinties istorija, labai svarbi knyga, verta perskaitymo	60
20	Pamokslai apie šv. Sakramente	\$1.00
22	Tvanas, tomas I, istoriška apysa-ka H. Sinkevičiaus	80
23	Tvanas, tomas II,	\$1.00
24	Pamokslai gražių žmonių; šioje knygelėje telpa daug gražių apy-sakėlių ir pamokinimų	60
25	Ta pati knyga ant geresnės popieros	75
26	Laiškai iš kelionės po Palestynos žemę, su paveikslėliais	60

27	Prozaiški Raštai, tomas I	60
28	Prozaiški Raštai, tomas II	50
29	Rankvedis senoviškos istorijos	40
30	Medega mūsų tautiškai vaistinin-kystei, daktariška knyga	40
31	Zemaičių Vyskupystė	\$1.00
32	Valdimieras, labai graži pasaka	25
33	Botanika, daktariška knyga	\$1.00
34	Katalikų Bažnyčia ir mokslas	15
35	Viktutė, graži apysaka	25
36	Lietuviškas Albumas, laida I	50
37	Lietuviškas Albumas, laida II ir III	\$1.00
38	Genavaitė, morališka apysaka	50
39	Trakiečių Dzukų dainos	60
40	Pasakojimas Antano Tretininko	25
41	„Volungė“, dainų knygutė	25
42	Sakmės ir dainos	15
43	Paugusių žmonių knygelė, gražūs skaitymai	25
44	„Vaizdeliai“, aštuonios pasakaitės	15
45	Socializmo silpnos pusės	25
46	Sv. Kazimierius, drama 4 aktuose	10
47	Edgaras, puiki istorija	75
48	Sventosios Kosijos misijonieriai	75
49	Amerika pirtyje, knygutė dėl teatro	15
50	Orbusiteliai	20
51	Bičių knygelė	25
52	Balsas amerikiečių lietuvių pas šv. Tėvą Leoną XIII	5
53	Blaivininkų knygelė	5
54	Dogmatas apie pragarą	15
55	Trumpi atsakymai ant užmetinė-jimo prieš religiją	20
56	Keidošių Onutė	20
57	Mūsų bajorai, komedija	10
58	Lietuviška Krestomatija	50
59	Mokslas tikėjimo ir doros	75
60	Jonukas Karklynas eina Lietuvos pažintų, parašė Prietelis	25
61	Lietuviai Amerikoje (su paveiks-lais), 180 puslapių	\$1.50
62	Kandidatas į kunigus	20
63	Laimė iš svetur, drama 4 aktų	25
64	Vienybė ar separatizmas, socijo-logiškas traktatas	25
65	Lietuviškos pasakos, tomas I ir II, d-ro Basanavičiaus, po	\$1.50
66	Z nad Biruty, lenkiškos eilės apie Lietuvą —	15
67	Mokytoja, puiki apysaka Dėdės Atanazo	35
68	Algimantas arba Lietuviai XIII amžiuje, istoriška apysaka, to-mas I,	50

Pasarga.

Užprašydami knygas už teip numazintą prekę surokuokit, kiek jos kaštuoja pagal sarašo prekę, paskui iš išėjusios sumos atmeskit trečią dalį, o dvi dalis prekės prisiųskit mums registruotoje groma-toje arba per money orderį. Gromatas arba money orderius reikia adresuoti ant vardo.

Lit. Cat. Pub. Co., 15 W. Oak Str,
Shenandoah, Pa.

Knygas galima orderiuoti pagal ga-zietoje padėtus numerius, užrašant juos ant žemiaus padėto blanko, kurį reik iš-kipti iš gazetios.

Brangūs Ponai!

Pasinaudodamas iš Jūsų papigintos prėkės knygų, kaip ra-šote savo gazietoje, prisiunčiu Jumsdoleriųcentų ir prašau pasųsti sekančias knygas:.....

.....(padėk čia knygų numerius)

Knygas siųskit ant sekančio adreso:

Su pagarba

(pasirašymas)

PS. In Lietuvą siunčiant knygas, reik paduoti kaimo, gminos (volo-sties), artimiausio pačto, o teipgi pavieto ir gubernės vardus. Siunčiant knygas tarnaujantiems maskoliškoje kariūmenėje reik parašyt vardą pulko ir rotos ir miesto vardą.

Juozas Mauras,

lietuviškas agentas dėl pardavimo lotų, namų, paprastų ir biznėvų, ir farmukų; imu kontraktus ant budavojimo namų arba stubų Minersville, Solcer City, Pottsvilleje, Schuylkill Even ir Man. Plais'e.

Aš gyveuu Pottsvilleje, Pa., 422 N. 2-nd St., šale Cizaucko saliuono.

Dide pianu kupezyste. Viena isz didziausiu ir pasekmingiausiu pianu fabriku yra firma Winterroth & Co., New Yorke, kuri tų jau per 16 metų kupezystę varo ir ta-e laike be perstojimo tobulinosi. Nesenai szalieji ta vorų namų atidarė Jersey City'je, 89 Newark Avenue. New Yorke randas jų kupezystės p. Nr. 105 East 14th St. ir Nr. 98 Fifth Avenue.

Temykit.

da
Ką tik išėjo New Yorke sąvaitinis laikraštis, kuriame yra aprašyti Amerikos lietuviai, su paveikslais. Laikraščio vardas CHARITIES, prekė vieno numerio tiktai 10 centų. Galima gauti pas Rev. A. Kanpas, 1635 N. Main Ave., Scranton, Pa.

NAUJAI INTAISYTA

„ZVAIGZDES“

★ SPAUSTUVE ★

Atlieka visokius drukoriszkus darbus gerai, pigiai ir greitai:

DRUKUOJA KNYGAS, CIRKULIORIUS, KONSTITUCIJAS DEL DRAUGYSCIU, GROMATAS, VISITING, BUSINESS CARDS IR

VISUS KITUS DRUKORISZKUS DARBUS.

Kas darba paves, nesigrandy.

★ ★ ★

SPAUSTUVE YRA PO NUMARU

15 West Oak Street,
SHENANDOAH, PA.

FR. PUSTET & CO.

Atlieka visokius drukoriszkus darbus del šv. Tėvo ir šv. Rytų Kongregacijos.

Išduoda ir parduoda knygas visokiose kalbose, kaip tai: lotyniškoje, prancuziškoje, angliškoje, vokiškoje, lenkiškoje, lietuviškoje ir kitose.

Dirba pas save ir pargabena iš užmarės visokius bažnytinius daiktus, kaip tai: arotus, kopas, kielikus, liktorius, šventųjų stovyklas ir tt.

Teipgi parduoda skaplierius, rožandius, ignoselius ir visokius šventųjų paveikalus.

Visus daiktus laiko kuogeriausius, e parduoda kuopigiansiai.

52 Barclay Street, New York.

Telefonas: 4548 Cortland.

Turi didelius sklodas Ryme, Ratisbon'e, Cincinnati ir New York'e.

Temykit.

Jei nori, čia budamas, parduoti ar aprašyti kam savo dalį arba lankus, tai eik pas S. ROMONAITI. Jis teipgi išvėčia „daviernastis“ iš muskoliškos ir angliškos kalba, teipgi gali suteikti rodą visokiuose dalykuose, pajieskant benefito ir tt. Adressas: 35E Oak St. Shenandoah Pa.

BALTRUS VAISZNORAS

Parduoda

geriausias drapanas:

mėrškinius, siutus, nektaižas, krybeles ir tt. Viskas kuogeriausiu ir už pigiausią prekę.

1366 Carson St. Ss., PITTSBURG, PA.

Dominykas Brazinskas

VIENATINIS VIŠOJE NEW JERSEY'S VALSTIJOJE

Lietuviu Graborius

82 BOND STREET,

Elizabeth, N. J.

Laidoja numirusius, parsamdo arklus ir karietas dėl veseilių, krikštynų ir visokiam reikalui.

Hotelyje savo prilaiko visada gerą alų, vyną ir cigarų, geriausia užeiga dėl brolių Lietuvių.

Ar turi Piano?
Jelgu ne, kreipkis pas

WINTERROTH & CO.

padirbėjai

PIANU

105 East 14 St., New York,
arti 4th Avenue.

Szalinė kupezystė: 98-5th Ave., ant kampo 15th St., N. Y.
Teip pat 62-64 Colden St., Newburgh, N. Y.

Pianu nuo \$50 prasideda. Puikiu nauju stačiu Pianu \$125

Gvar: nuotauj e ant 7 metų, duoda krasię ir apdangą dykai draugo, Pribaikem visula pianų visokio padirbimo. Parsamdom ir parduodam pianus po lengvomis islygomis. Nubalsuojam, patalsom, apmašnom atekit ir pasižurėk pas mus, pirmkol kitur pirksi.

MAX KOBRE

(LIETUVISZKA BANKA).

40 Canal Str., — 142 Division Str.,

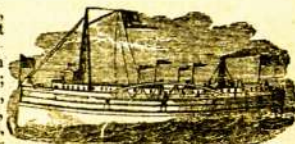
NEW YORK.

Prieteliai! duodu jums žinią, kad parduodam szifortas ant greičiausiu laivų. Esu užtvirtintu agentu ant linij: North German Lloyd, Bremen; Hamburg American Line, Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Line, Rotterdamo. Siučių pinigų karinos įsų prieteliai gauna į 15 dienu. Musų kantoroje galite susišnekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiludykite, kad mes per 25 metus su kožu apsiejome teisingai. Teipogi parduodam tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje. Priiman pinigų depositą banko ir mokam po 3½ procentus ant metų nuo 50 dol. ¼ virszau, kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Pakėti ir iszmitti gali koznadią nuo 2 cyto iki 2 po pietų ir nuo 4—8 vak.

Naujai uždėta filija atsiranda po

Nr. 81 Grand st.

Brooklyn, N. Y.

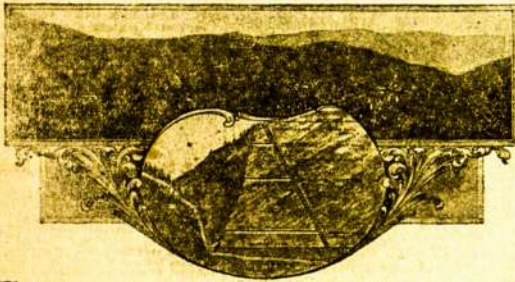
Jei nandojiesi iš gėrymų, lai gerk vien geriausios, tyrus, kurei tavo sveikatai nekenktų.

**Empire Distillery Company's
DEGTINES IR VYNAI
PRIPAŽINTI YRA UŽ SVEIKIAUSIUS.**

Saliuinkai privalo vien nuo jų pirkti gėrymus, nes ir pigiai gaus. Apmokėję randui ezyžę (revenue stamp) galite gauti degtinų nuo 50 centų už galioną ir branzianų. Turi 37 savo distilles, kur daro visoki gėrymą. Kreipkitės į kompanijos vyriausią biurą:

**Empire Distillery Company
234-235 Broadway, - New York, N. Y.**
arba pas lietuviską tos kompanijos reprezentantą

**Geo. J. Laskevicz
844 Bank Street, Waterbury, Conn.**

Tai ne iszpusta kapitalizacija

Tai teisingas užsiėmimas ir kucepzytės industrija, patatyta ant gero pamato — su visa tik galima — nauda, idant uzganedinti tuos, ka reikalauja gero pelno is savo pinigų padejimo. Iszlygos uzganedinancijos.

Tai yra isz tikimas pinigų padejimas konzetvatyviszkam žmogui, o ir gera proga tiems, kurie yra spekulatyviszki. Neuztrevk su pasiteiravimu ir dėl tolesnės žinios raszky pas:

Nelson Easton, 115 Broadway, New York City,
kuris yra perstatytojas dėl:

**NATIONAL BARIUM and LEAD CO.
BLACK JACK—ALBERTA GOLD MINES
CUBAN SEA—ISLAND COTTON CO.**

Vienatine katalikiszką

Lenkiszka - Lietuvis ka Banka

TAUTIETI! Ką nori remti, savuosius ar svetimus žmones? Jeigu savuosius, usiduoek pas

A. Grochowski & Co.

298 Bedford Ave. (arti Grand St.), BROOKLYN, N. Y.

Siuntimas į seną krajų pinigų, teipogi į iszmainymas ant by kokių. Visokius /valykus ir reikalus, prigolincius advokatams, atliekam kuoptukiausiai, knie krajų teip ir Ameriko). — Musų banka jau 22 metu gyvuoja, kas gali liudyti apie jo atakanti vedimą.

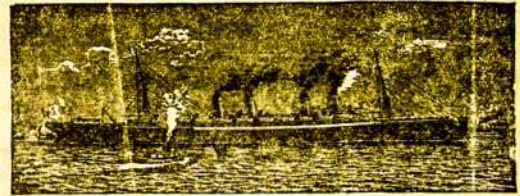
Bankoje savo vnesdos lalkome dangybę pinigų dėl iszmainymo, kaipo tai Makolijos rublių, Vokietijos markių, Austrijos guldenų ir tt. — Meldžiam adresuotj:

A. GROCHOWSKI & CO., 298 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

BISCHOFFS BANKING HOUSE

uždėta 1848 metu

237 Broadway, kan p is Park Place, priesais didyjį paczta, New York.

Siunoziamė pinigų į seną tėvynę kuoatsakancziausiai, pagal dieninio kurso, su kiekvienu isz New Yorko iszpaukancziu greitlaiviu, teip juog į 12 dienų kraują priimti lieka.

Iszsiunoziamė szpikortes ant geriausią garlaivų dėl atkeliamimo isz Europos, neužlaikydami, ir pikejūni szpikortės duodame žinia, kada jo pažierius pribus ir ant katro laivo.

Parduodame szpikortes ant geriausią garlaivų dėl parvaizav mo į Europą ir pristatome pasażierius ant laivo uždžyką, o kas mus paraszys, pranczsluoms apie savo atkeliaming ir paduos niesziai dieną ir adyną, kuriomu gelžkeliu ai ba boti isz vietos iszvaiznos, na la atsizsime savo pasizintinį ant į asitkimo, o tokiu bodt apsisaugos mo gabij apgavikių.

Iszmatuome pinigų visų kra-ztų svieto pagal dieninio kurso. Bankoje savo visados lalkome daug pinigų dėl iszmainymo, kaipo tai Makolijos rublių, Vokietijos markių, Austrijos guldenų ir tt.

Agentūra „Erie“ gelžkelio ir visų kompanijų apsisaugojimo nuo ugnies.

Didel artesnės žinios raszky į

BISCHOFFS BANKING HOUSE

237 BROADWAY, NEW YORK.

Nedėtoje Banka atvira nuo 10 iki 12 adynai.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinioms tautiszkoms ir baldnyms Daugystems indizbas Karunas, Amerikoniszkas Wellawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenklietus, Kepures ir dėl Marszelku pareidus.

Guodotinioms Kunigams odizbas—Kapas, Arnelas, Dalmatikus, Albas, Stulas ir wnas baldnynius pareidus. Visoki darby atlieka artistiskai in laiką.

Noredamos guodotinos Dretes, arba guodotini Kunigai, kas Jusu darbas butu priderancial atliktas ir tuom sustelpti savo tauteti, paweskite ji tikrai lietuwaitai,

Noredamos guodotinos Dretes, arba guodotini Kunigai, kas Jusu darbas butu priderancial atliktas ir tuom sustelpti savo tauteti, paweskite ji tikrai lietuwaitai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.

115 W. Division St.,

Chicago, Ill.

V. DACKEVICZIUS

Biuras pardavimo laivakoreziu ant visų užatlantiszky linijų.

Mainymas ir siuntimas pinigų į Lietuvą, Lenkiją, Rosiją ir Galiciją be jokį kasztų tam, kuris pinigų gauna.

Teipogi apsaugojimas nuo ugnies ir ant gyvasties. — Lygiai atliecti visokias provas rubeziuose Lietuvos, Lenkijos ir Rosijos.

Thomas, Tucker Co., West Va.

Telephonas: Cumberland, Davis Coal & Coke Co.

M. Rockwell
 General Agent
 Antiquarian & Rubens Artist
 Chicago
 1031 W. 43rd St.

